د عادي او فوق العاده غونډو مصوبې

مصوبات جلسات عادی و فوق العاده

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون د هېواد د اساسي قانون د ۱۵۷ مادې د حکم پر اساس تشکیل شوی او اوو غړي لري، چې هر یو یې د جمهور رئیس په وړاندیز او د ولسي جرګې په تأیید ټاکل کېږي. په دغه کمیسیون کې د غړیتوب شرایط د حقوقو او شرعیاتو په څانګو کې په ماسترۍ کچه او د هغه معادلې لوړې زده کړې، لس کاله د استادۍ او یا هم په لوړو دولتي پستونو کې کاري تجربه ده.

د قانون پر اساس، کمیسیون عادي او فوق العاده غونډې جوړوي، چې عادي غونډې یې په اونۍ کې یوځل جوړېږي، د اجنداء پر اساس پر موضوعاتو بحث کېږي او تصمیم ور باندې نیول کېږي.

د غونډې نصاب لږ تر لږه د کمیسیون د پنځو تنو غړیو په شتون سره پوره کېږي او تصمیم د غونډې د اکثریت غړیو په خوښه نېول کېږي. فوق العاده غونډې د کمیسیون د رئیس د تصمیم پر بنسټ جوړېږي. دغه کمیسیون د خپل قانون د ۹ مادې پر اساس د اداراتو له خوا د وړاندې شویو مهمو ملي موضوع ګانو په اړه د بحث او تصمیم نیولو له پاره غونډې دایروي. همدارنګه یاد کمیسیون د خپلې هرې دورې په پیل کې یو تن د رأیو په اکثریت سره د رئیس، یو تن د مرستیال او یو هم د منشي په توګه ټاکي چې د کمیسیون قانون د څلورمې مادې د حکم پر بنسټ رئیس د څلورو کلونو له

کمیسیون مستقل نظارت برتطبیق قانون اساسی بر اساس حکم ماده ۱۵۷ قانون اساسی کشور تشکیل و دارای هفت نفر عضو بوده که هر کدام به پیشنهاد رئیس جمهور و رأی اعتماد ولسی جرگه تعیین می شوند. شرایط عضویت در کمیسیون حداقل داشتن تحصیلات در سطح ماستری یا معادل آن در رشته های حقوق و شرعیات با حداقل ده سال تجربه استادی و یا رتبه های عالی در دولت معین شده است.

بر اساس قانون، کمیسیون اجلاس عادی و فوق العاده را برگزار می کند که جلسات عادی کمیسیون هفته یکبار طبق آجندای از قبل تهیه شده تدویر و روی موضوعات شامل آن تصمیم گرفته می شود.

نصاب جلسات حداقل با حضور پنج عضو کمیسیون تکمیل شده و تصامیم با اکثریت اعضاء اتخاذ می شود. کمیسیون می تواند جلسات فوق العاده را به پیشنهاد رئیس کمیسیون دایر کند. کمیسیون در موضوعات مهم ملی روی موضوعات احاله شده ازجانب ادارات و مراجع مندرج ماده (۹) قانون کمیسیون مستقل نظارت برتطبیق قانون اساسی تشکیل جلسه می دهد. کمیسیون در ابتدای هر دوره یک عضو مربوط را با رأی اکثریت به حیث رئیس و دو تن از اعضاء را به عنوان معاون و منشی انتخاب می کند که بر بنیاد حکم ماده ۴ قانون کمیسیون رئیس براي چهار

پاره او مرستیال او منشي د یو یو کال له پاره انتخابیږي.

د کمیسیون منشي دنده لري چې د بحث وړ او ټول وړاندیز شوي مواد راټول او د هغو پر اساس اجنداء جوړه کړي او د کمیسیون حقوقي مشورې او نظریې ترتیب او اړوندو ځانګو ته یې واستوي.

کمیسیون په اجنداء کې پر شاملو موضوعاتو باندې د یوې غونډې په ترځ کې بحث کوي او د هوکړې په صورت کې یاده مصوبه په غونډه کې د حاضرو غړیو له خوا لاسلیک کیږي او له صادریدو وروسته د اعتبار وړ ګرځي. یو له هغو مهمو موضوع ګانو څخه چې د کمیسیون په غونډو کې مطرح کیږي، له اساسي قانون سره د مخالفو مقررو او لوایحو له اړخه د راولاړو شویو ستونزو له پاره د حل لارو موندل دي چې دولتي اداري ور سره لاس او ګریوان وي. په دې برخه کې د کمیسیون حقوقي مشورې او نظریې د ادارو د ستونزو د حل یوه عمده لاره بلل شوې دي؛ په دې برخه کې تر ډېره د کمیسیون د پریکړو محور په اساسي قانون راڅرخي او هر هغه مورد چې له اساسي قانون سره په ټکر کې وي، د کمیسیون له خوا رد کیږي او اړوندو مراجعو ته استول کیږي. د کمیسیون د غونډو بهیر له دولتي رسنیو څخه خپریږي. په دې برخه کې د کمیسیون نهه میاشتنۍ مصوبې لوستونکیو ته وړاندې کوو

سال، معاون و منشي هر یک براي یکسال انتخاب مي شوند.

منشی کمیسیون وظیفه دارد تمامی موضوعات مورد بحث جلسات کمیسیون و موضوعات پیشنهادی را جمع آوری و به رؤیت آن آجندا را ترتیب، نظریات و مشوره های حقوقی کمیسیون را تهیه و به مراجع ذیربط ار سال کند.

کمیسیون مستقل نظارت برتطبیق قانون اساسی بر موضوعات محوله شامل آجندا طی یک جلسه با هم بحث کرده، در صورت توافق اکثریت اعضاء مصوبه کمیسیون با امضای تمام اعضای حاضر در جلسه، صادر و مدار اعتبار دانسته می شود. یکی از موضوعات مهم که بیشتر در جلسات کمیسیون مطرح می شود، پرداختن به راه حل های مشکلات دامنگیر ادارات دولتی ناشی از تناقض مقررات و لوایح خلاف قانون اساسی است که در این راستا تاکنون مشوره ها و نظریات حقوقی کمیسیون عمده ترین گره گشای مشکلات ادارات مختلف بوده است؛ مسلماً در اتخاذ تصمیم های کمیسیون محوریت اصلی را قانون اساسی تشکیل می دهد و هر موردی که با قانون اساسی در تناقض قرار گیرد، از جانب کمیسیون رد شده و به مراجع ذیربط ارسال می شود. جریان جلسات کمیسیون از طریق رسانه های دولتی نشر می شود که در این بخش مصوبات نه ماهه کمیسیون خدمت خوانندگان تقدیم می شود.

۱۲ مه شمېره
د اساسي قانون پر تطبيق دڅارنې خپلواک کميسيون د۱۳۹۰/۴/۵ نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۴/۵مه نېټه د دغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړيو په ګډون خپله عادي غونډه وکړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع د کميسيون د غړيو له خوا وڅېړل شوه او په اړه يې لازم تصميم ونيول شو:

ټاکنيزو شکايتونو ته د رسيده ګي له پاره د ځانګړې محکمې د اجراآتو ارزونه او د ۱۳۸۹ کال د ولسي جرګې ټاکنو له امله د راپورته شويو جنجالونو له پاره د حل لارې موندنه؛

د موضوع مثبت او منفي اړخونه وڅېړل شول، ورپسې د ولسي جرګې د ۱۳۸۹ کال ټاکنو له اړخه د راټوکيدليو اختلافونو د حل له پاره په درې مادو کې حقوقي مشوره ترتيب او له غور وروسته د رأيو په اکثريت سره د غړيو له خوا تصويب شوه او د دولت د درې ګونو قواوو تر مينځ د رامنځته شوي جنجال د مخنيوي له پاره پرېکړه وشوه چې له جلالتماب جمهور رئيس او د اړوندو عدلي او قضائي ارګانونو له چارواکيو سره له خبرو اترو وروسته دې دغه حقوقي مشوره اړوندو ځانګو ته واستول شي او د ټوليزو دولتي رسنيو له لارې دې د خلکو د پوهاوي په موخه خپره شي.

شماره (۱۲)
مصوبات جلسه عادی کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۴/۵

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۴/۵ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور تمامی اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوع زير مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در مورد تصميم مقتضی اتخاذ شد:

بررسی اجراآت محکمه اختصاصی رسيدگی به شکايات انتخاباتی و جستجوی راه های حل اختلافات ناشی از انتخابات ولسی جرگه سال۱۳۸۹؛

جوانب مختلف مثبت و منفی اين موضوع مورد بحث قرار گرفته سپس مسوده مشوره حقوقی در مورد حل اختلافات ناشی از انتخابات ولسی جرگه سال ۱۳۸۹ در سه ماده ترتيب و بعد از غور و مداقه به اتفاق آرای همه اعضا به تصويب رسيد و برای جلوگيری از تنش به وجود آمده ميان قوای ثلاثه دولت، فيصله به عمل آمد که اين مشوره حقوقی بعد از ملاقات با جلالتمآب محترم رئيس جمهور و بخش های مربوطه عدلی و قضايی به مراجع ذيربط ارسال و از طريق رسانه های جمعی دولتی به اطلاع عموم رسانيده شود.

۱۳ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون د ۱۳۹۰/۴/۲۶ نېټې عادي غونډې مصوبې.

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون په ۲۶/ ۱۳۹۰/۴ نېټه د دغه کمیسیون د رئیس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړیو په ګډون غونډه وکړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کمیسیون د غړیو له خوا وڅېړل شوې او په اړه یې لازم تصمیمونه ونیول شول:

لومړۍ موضوع: د کمیسیون د کلنې کاري رپوټ ارزونه؛

پرېکړه وشوه چې د رپوټ مسوده دې د محترمو غړیو له خوا مطالعه شي او د سه شنبې (۱۳۹۰/۴/۲۸ نېټې) په غونډه کې دې ور باندې بحث وشي.

دویمه موضوع: د سوداګرۍ او صنایعو وزارت له خوا د افغانستان او د ترکمنستان د سوداګرۍ او صنایعو خونو تر منځ دهمکارۍ تړون د لاسلیک په اړه دسوداګرۍ خونو د غوښتنې په ځواب کې د کمیسیون د نظریې د مسودې څېړنه؛

په دې برخه کې تصویب شوه چې د موضوع د لاروښانتیا له پاره دې د یوه مکتوب په ترځ کې د سوداګرۍ او صنایعو وزارت د تړون لیک یوه کاپي راوغوښتل شي.

شماره (۱۳)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۴/۲۶

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۴/۲۶ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور همه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات زیر مورد بحث و بررسی اعضا قرار گرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی ذیل اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی گزارش کاری سالانه کمیسیون؛

فیصله به عمل آمد که متن پیش نویس گزارش توسط اعضای محترم مطالعه و در مجلس روز سه شنبه مؤرخ ۲۸/ ۱۳۹۰/۴ مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

موضوع دوم: بررسی پیش نویس نظریه کمیسیون در پاسخ به درخواست اتاق تجارت در مورد امضای موافقتنامه همکاری میان اتاقهای تجارت و صنایع افغانستان و ترکمنستان توسط وزیر تجارت و صنایع؛

در این مورد به تصویب رسید که جهت معلوم شدن دقیق موضوع و صورت مسئله، طی مکتوبی از وزارت محترم تجارت و صنایع یک کاپی از متن موافقتنامه متذکره خواسته شود.

درېیمه موضوع: د سلطاني موزیم موضوع د څېړنې له پاره کمیسیون ته د اطلاعاتو او فرهنګ وزیر رابلل؛

په دې برخه کې تصویب شوه چې موضوع باید د کمیسیون د سکرتریت له خوا تعقیب شي.

څلورمه موضوع: د کمیسیون قانون د تعدیل د طرحې بشپړول او له کورنیو چارو او کانونو وزارتونو سره د کمیسیون د هوکړه لیکونو د مسودو ارزونه؛

د دغو موضوع ګانو د څېړلو له پاره پرېکړه وشوه چې د سه شنبې (۱۳۹۰/۴/۲۸مه نېټه) د غرمې په ۱۱ بجو دې د کمیسیون په مقر کې فوق العاده غونډه جوړه شي.

موضوع سوم: دعوت وزیر اطلاعات و فرهنگ در مجلس کمیسیون به منظور بررسی موزیم سلطانی؛

در این مورد به تصویب رسید که موضوع توسط سکرتریت ریاست کمیسیون تعقیب شود.

موضوع چهارم: نهایی ساختن طرح تعدیل قانون کمیسیون و بررسی پیش نویس تفاهمنامه میان کمیسیون و وزارت های امور داخله و معادن؛

جهت بررسی این دو موضوع فیصله به عمل آمد که روز سه شنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۴/۲۸ ساعت ۱۱ قبل از ظهر در مقر این کمیسیون مجلس فوق العاده دایر شود.

۱۴ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۴/۲۸ نېټې فوق العاده غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۴/۲۸ مه نېټه د دغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړيو په ګډون د ۱۳۹۰/۴/۲۶ نېټې د ديارلسمې شمېرې مصوبې د پرېکړې پر اساس فوق العاده غونډه جوړه کړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کميسيون د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړۍ موضوع: د کميسيون د کلنې کاري ريپورټ ارزونه او تصويب؛

د ريپورټ مسوده وارزول شوه او په يو لړ تعديلاتو سره تصويب شوه.

دويمه موضوع: د کميسيون قانون دتعديل طرحې بشپړول؛

دغه طرحه له يو لړ اصلاحاتو وروسته تصويب شوه. همدارنګه تصويب شوه چې د غړيو د سلب په اړه مواد دې د نورو هېوادونو د اساسي قانون د محکمو او شوراګانو د غړيو د غړيتوب د سلب په اړه د قوانينو او تجربو په رڼا کې تر څېړنې لاندې ونيول شي.

شماره (۱۴)

مصوبات جلسه فوق العاده کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۴/۲۸

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۴/۲۸ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون به تأسی از فيصله مصوب شماره سيزدهم مؤرخ ۱۳۹۰/۴/۲۶ با حضور همه‌ی اعضاء جلسه فوق العاده داير کرد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی اعضاء قرارگرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی ذيل اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی وتصويب گزارش کاری سالانه کميسيون؛

متن پيش نويس گزارش، بررسی و با افزودن اصلاحاتی به تصويب رسيد. [1]

موضوع دوم: نهايی ساختن طرح تعديل قانون کميسيون؛

اين طرح با آوردن اصلاحاتی به تصويب رسيد. ضمناً تصويب شد که مواد مربوط به سلب عضويت اعضاء در روشنايی تجربه و قوانين ديگر کشورها در زمينه سلب عضويت اعضای محکمه و شورای قانون اساسی مجدداً مورد تحقيق قرار گيرد.

۱. گزارش سالانه‌ی کميسيون (۱۳۹۰/۳/۲۸ ـ ۱۳۹۰/۳/۳۱) در سالنامه‌ی قبلی منتشر شده است.

۱۵ مه شمېره
د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۵/۲ نېټې عادي غونډې مصوبې.

د اساسـي قـانون پـر تطبيـق د څـارنې خپلـواک کميسـيون پـه **۱۳۹۰/۵/۲**مـه نېټـه د دغـه کميسـيون د رئـيس ښـاغلي پوهانـد ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړيو پـه ګډون خپله عادي غونډه جوړه کړه. په دغـه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کميسيون د غړيو له خـوا وڅېـړل شـوې او پـه اړه يـې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړۍ موضـوع: پـه هېـواد کـې د شـته کړکيچ د حل په موخه بحث او څېړنه؛

په دې برخه کـې دوه متنونـه د غړيـو لـه خـوا ترتيـب شـول، چـې لـه بحـث او غـور وروسته تصويب شـوه چـې د اساسـي قـانون پر اصولو ولاړ نظام څخه دفاع دوه خطرونـه ګواښووي چې عبارت دي:

الــف. د درې ګونــو قــواوو تــر مــنځ شخړې؛

ب. امنيتي او نظامي ګواښوونه.

د دغو ګواښوونو د مخنيوي او لـه منځـه وړلو له پاره د اساسـي قـانون د حکمونـو پـه رڼـا کـې حـل لارې چـې عملـي کـول يـې لازم ګڼل کېږي، بايـد پـه ګوتـه او وړانـدې شي.

د کميسيون د غـړي او مرسـتيال ښـاغلي پوهندوي عبدالقادر عـدالتخواه، د کميسـيون

شماره (۱۵)
مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۵/۲

کمیسیون مستقل نظارت بـر تطبیـق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲ تحـت ریاست محتـرم پوهانـد گلـرحمن قاضـی رئیس این کمیسـیون بـا حضـور همـه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در ایـن جلسـه موضوعات زیر مورد بحث و بررسی اعضاء قــرار گرفــت و در مــورد آنهــا تصــامیم مقتضی ذیل به عمل آمد:

موضوع اول: بحث و بررسی پیرامون راه های حل بحران موجود کشور؛

در این مورد سـه مـتن از سـوی اعضـاء ترتیـب داده شـده بـود کـه بعـد از بحـث و بررسی به تصـویب رسـید کـه در چـارچوب لزوم دفاع از نظام مبتنی بر قانون اساسی دو گونـه خطـر، قـانون اساسـی کشـور و نظـام مبتنی بر آن را تهدید می کند:

الف: منازعه قوای ثلاثه؛

ب: تهدیدهای نظامی و امنیتی.

برای از بین بردن این تهدید ها با استناد به احکام قانون اساسی راه های حل مبتنـی بر قانون اساسی که اتخاذ آن ها بـه موجـب حکم قانون اساسی لازم شـمرده مـی شـود، شناسایی و پیشنهاد شود.

محترم پوهندوی عبدالقادر "عـدالتخواه" عضـو و معـاون کمیسـیون، محتـرم داکتـر

د غړي او منشي ښاغلي ډاکټر محمد امين احمدي او د کميسيون غړې آغلې پوهنوال محبوبه حقوقمل ته دنده وسپارل شوه چې د دغې طرحې په چوکاټ کې دې د کميسيون د نظرېې مسوده ترتيب او د کميسيون غونډې ته دې يې وړاندې کړي.

دويمه موضوع: د کميسيون د غونډو د اداري کړندود(طرزالعمل) ارزونه او تصويب؛

د دغه کړندود مسوده د ځينو اصلاحاتو په راوستلو سره په ۱۶ مادو کې تصويب شوه.

محمد امين "احمدی" عضو و منشی کميسيون و محترمه پوهنوال محبوبه "حقوقمل" عضو کميسيون مؤظف شدند که در چارچوب اين طرح، پيش نويس نظريه کميسيون را ترتيب و به مجلس کميسيون ارائه دهند.

موضوع دوم: بررسی و تصويب طرزالعمل اداره مجلس کميسيون؛

متن پيش نويس اين طرزالعمل با آوردن اصلاحاتی در (۱۶) ماده به تصويب رسيد.

۱۶ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون د۱۳۹۰/۵/۲۳ نېټې عادي غونډې مصوبې.

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون په(**۱۳۹۰/۵/۲۳**)نېټه د دغه کمیسیون د رئیس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړیو په ګډون خپله عادي غونډه جوړه کړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کمیسیون د غړیو له خوا وڅېړل شوې او په اړه یې لازم تصمیمونه ونیول شول:

لومړۍ موضوع: په هېواد کې د شته کړکیچ د حل لارې موندلو په اړه بحث او څېړنه؛

د کمیسیون رئیس په دې اړه د ولسي جرګې د ۱۳۸۹ کال ټاکنو د لانجې د ختمولو په موخه د جمهور رئیس د وروستي فرمان او همدارنګه د دغې لانجې په حل کې د کمیسیون د رول او هڅو په اړه تفصیلي معلومات وړاندې کړل. د کمیسیون غړیو هم په اوسني حالت کې دغه حل لاره ګټوره او مناسبه وبلله.

دویمه موضوع: د وړیا طبي خدمتونو د وړاندې کولو په هکله د اساسي قانون د ۵۲ مادې د تفسیر په اړه د ولسي جرګې د ۱۳۹۰/۵/۱۵ نېټې د۶۰۸ ـ۴۸۸ شمېرې مکتوب په اړه بحث؛

په دې هکله پرېکړه وشوه، چې د یادې

شماره (۱۶)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۵/۲۳

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲۳ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور همه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات زیر مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی به شرح ذیل اتخاذ شد:

موضوع اول: بحث و بررسی پیرامون راه های حل بحران موجود در کشور؛

در مورد بحران موجود رئیس کمیسیون از نقش کمیسیون و تلاش هایی که از سوی مقام ریاست کمیسیون در به نتیجه رسانیدن راه حل اخیر که توسط یک فرمان از سوی رئیس جمهور در مورد نحوه خاتمه دادن منازعه های موجود بر سر انتخابات ۱۳۸۹ ولسی جرگه صادر شد به تفصیل توضیح داد. اعضای کمیسیون نیز این راه حل را در حال حاضر مفید و مناسب ارزیابی کردند.

موضوع دوم: بحث روی مکتوب شماره ۶۰۸ – ۴۸۸ مؤرخ ۱۳۹۰/۵/۱۵ ولسی جرگه در مورد تفسیر ماده (۵۲) قانون اساسی در مورد ارائه خدمات طبی رایگان؛

در این مورد فیصله به عمل آمد که قبل از

مادې له تفسير څخه مخکې دې په دغه ماده کې د مندرجو اصطلاحاتو په اړه په رسمي توګه د عامې روغتيا وزارت د کارپوهانو نظر وغوښتل شي تر څو د هغه په رڼا کې د يادې مادې د تفسير او حل لارې په هکله اقدام وشي.

درېيمه موضوع: د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو وزارت له خوا د ترکمنستان هېواد د سوداګرۍ او صنايعو خونو او د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو خونو تر منځ د هوکړه ليک د لاسليک په اړه د کميسيون د حقوقي نظرېې د مسودې څېړنه؛

دغه مسوده ولوستل شوه. خو له وروستي تصميم مخکې پرېکړه وشوه چې بايد د سوداګرۍ او صنايعو وزارت او د سوداګرۍ او صنايعو خونې استازي دې کميسيون ته راوبلل شي او په مشخصه توګه دې له سوداګرۍ وزارت څخه پوښتنه وشي چې وزير ولې دغه هوکړه ليک د افغانستان له خوا د سوداګرۍ خونې د عامل رئيس پر ځای لاسليک کړی دی.

څلورمه موضوع: د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت د قضائيه قوې د محاکمو د صلاحيت او تشکيلاتو قانون په هکله د ولسي جرګې د عدلي او قضائي کميسيون په غونډه کې ښاغلي عبدالقادر عدالتخواه د خپل ګډون په اړه ريپورټ ورکړ؛

نوموړي په دغه غونډه کې د خپل ګډون په اړه تفصيلي معلومات ورکړل او په پای کې تصويب شوه چې د يوه مکتوب په ترڅ

ارائه تفسير در خصوص ماده متذکره نظر کارشناسی وزارت محترم صحت عامه در مورد اصطلاحات مندرج در ماده مذکور، رسماً مطالبه و در روشنايی آن به ارائه راه حل و تفسير ماده مذکور اقدام شود.

موضوع سوم: بررسی متن پيش نويس نظريه حقوقی کميسيون در مورد امضای موافقتنامه ميان اتاق های تجارت و صنايع افغانستان و ترکمنستان توسط وزارت تجارت و صنايع افغانستان؛

اين پيش نويس قرائت شد، ليکن پيش از اخذ تصميم نهايی فيصله به عمل آمد تا نمايندگان وزارت تجارت و صنايع و اتاق تجارت و صنايع در مجلس کميسيون دعوت شوند و به طور مشخص از وزارت تجارت و صنايع سؤال شود که چرا وزير به جای مدير عامل اتاق تجارت و صنايع اين موافقت نامه را از جانب دولت افغانستان امضا کرده است.

موضوع چهارم: گزارش محترم پوهندوی عبدالقادر "عدالتخواه" از شرکت شان به نمايندگی از کميسيون در کميسيون عدلی و قضايی ولسی جرگه در ارتباط به قانون تشکيل و صلاحيت محاکم قوه قضائيه ج.ا.ا؛

موصوف به تفصيل از نحوه شرکت شان در اين مجلس گزارش داده و در پايان به تصويب رسيد که طی مکتوبی از ولسی

کې دې له ولسي جرگې څخه وغوښتل شي چې د یاد قانون متن د سترې محکمې ، عدلي او قضائي کمیسیون له وړاندې شویو تعدیلاتو سره د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون ته راواستوي.

جرگه خواسته شود که متن قانون متذکره را همراه با تعدیلات پیشنهادی ستره محکمه و کمیسیون عدلی و قضایی به کمیسیون مستقل نظارت برتطبیق قانون اساسی ارسال کند.

۱۷ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د۱۳۹۰/۶/۱۳ نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په (**۱۳۹۰/۵/۲۳**) نېټه د دغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړيو په ګډون خپله عادي غونډه جوړه کړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کميسيون د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړۍ موضوع: له کورنيو چارو او عامې روغتيا وزارتونو سره د هوکړه ليکونو مسودې وڅېړل شوې؛

دغه متنونه له يو لړ اصلاحاتو وروسته تصويب شول.

دويمه موضوع: د اساسي قانون او د فرهنګي او تاريخي آثارو د ساتنې قانون په رڼا کې د سلطاني موزيم د تأسيس موضوع ارزونه؛

په دې هکله پرېکړه وشوه چې لومړی دې د اساسي قانون او د تاريخي او فرهنګي آثارو قانون پر اساس د کميسيون د منشي ښاغلي ډاکټر محمد امين احمدي له خوا د نظريې يوه مسوده ترتيب او د غړيو په واک کې دې ورکړل شي تر څو په راتلوونکې غونډه کې ور باندې بحث وشي. همدارنګه تصويب شوه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موزيمونو رئيس دې د روانې سه

شماره (۱۷)

مصوبات جلسه عادی کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۶/۱۳

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۶/۱۳ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور همه‌ی اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی به شرح ذيل اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی متن پيش نويس تفاهمنامه وزارت امور داخله و وزارت صحت عامه؛

اين دو متن با آوردن اصلاحاتی به تصويب رسيد.

موضوع دوم: بررسی موضوع تأسيس موزيم سلطانی بر اساس قانون اساسی و قانون حفظ آثار تاريخی وفرهنگی؛

در اين مورد فيصله به عمل آمد که اولاً متن پيش نويس يک نظريه بر اساس قانون اساسی و قانون حفظ و آثار تاريخی توسط دکتور محمد امين "احمدی" منشی کميسيون ترتيب و در اختيار اعضا قرار داده شود تا در مجلس بعدی کميسيون مورد بحث و بررسی قرار گيرد. ضمناً به تصويب رسيد که رئيس موزيم های وزارت محترم

شنبې په ورځ کمیسیون ته راوبلل شي تر څو د اختصاصي موزیمونو د تأسیس او د تاریخي آثارو په هکله د فرهنګي او تاریخي آثارو د ساتنې قانون د حکمونو په اړه ورسره بحث وشي.

اطلاعات و فرهنگ به روز سه شنبه هفته جاری به کمیسیون دعوت شود و در مورد تأسیس موزیم های اختصاصی و احکام قانون حفظ آثار تاریخی و فرهنگی در مورد آثار باستانی با ایشان گفتگو به عمل آید.

۱۸ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون د ۱۳۹۰/۶/۲۱ نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون په (۱۳۹۰/۶/۲۱) نېټه د دغه کمیسیون د رئیس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړیو په ګډون خپله عادي غونډه جوړه کړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کمیسیون د غړیو له خوا وڅېړل شوې او په اړه یې لازم تصمیمونه ونیول شول:

لومړۍ موضوع: د سلطاني موزیم په اړه د کمیسیون د نظریې د مسودې څېړنه؛

په دې هکله تصویب شوه چې د دغې نظریې تر تصویب د مخه دې د موضوع په اړه د لازیاتو معلوماتو د تر لاسه کولو له پاره د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موزیمونو رئیس د کمیسیون د غړیو پوښتنو ته د ځواب ویلو له پاره کمیسیون ته راوبلل شي.

دویمه موضوع: د دولتي مؤسسو او سازمانو پر اجراآتو د څارنې په هکله د دولتي سازمانونو او مؤسسو پر اجراآتو د څارنې دیپارټمنټ د درېیو طرحو د وړاندېز ارزونه؛

په دې هکله پرېکړه وشوه چې د عدلیې او کورنیو چارو وزارتونو په همغږۍ دې د کابل ولایت له توقیف ځای او یو شمېر څارنخونو څخه لیدنه وشي. همدارنګه په اوس مهال کې د دغو مرکزونو د وړتیا د ارزونې او د هغو دوړتیا لوړولو په برخه کې د یادوو وزارتونو دپروګرامونو د معلومولو له پاره دې د دولتي

شماره (۱۸)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۶/۲۱

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۶/۲۱ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور همه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات زیر مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی به شرح ذیل اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی متن پیش نویس نظریه کمیسیون در مورد موزیم سلطانی؛

در این خصوص به تصویب رسید که پیش از تصویب نظریه، جهت دریافت اطلاعات بیشتر از موضوع، رئیس موزیم های وزارت محترم اطلاعات و فرهنگ جهت پاسخ به پرسش های اعضاء به کمیسیون دعوت شود .

موضوع دوم: بررسی پیشنهاد سه طرح توسط دیپارتمنت نظارت بر مؤسسات و سازمانهای دولتی در مورد نظارت از اجراآت آن ها؛

در این مورد فیصله به عمل آمد تا از توقیف خانه ولایت کابل و برخی نظارت خانه ها با هماهنگی وزارت های عدلیه و داخله بازدید به عمل آید. ضمناً به منظور بررسی ظرفیت این مراکز در حال حاضر و برنامه دو وزارت متذکره جهت ارتقای ظرفیت این

مؤسسو او سازمانو پر اجراآتو د څارنې دیپارټمنټ د کړندود د اړتیا مطابق فورمه ترتیب شي تر څو د هغې په رڼا کې له اړوندو وزارتونو سره خبرې وشي. همدارنګه پرېکړه وشوه چې له بګرام محبس څخه دې بیا لیدنه وشي او د بندیانو د دوو لړلیکونو (فهرستونه) په اړه دې چې په کې درج شوي ۶۷ کسان یې د خوشې کیدو وړ دي، له اړوندو ادارو سره خبرې اترې وشي او د خوشې کېدو له پاره دې یې قانوني اقدامات وشي.

درېیمه موضوع: د کمیسیون د مدیریت دلاښه والي د څرنګوالي څېړنه؛

په دې هکله تصویب شوه چې د دارالانشاء د لوي رئیس په ګډون دې د کمیسیون غړي د کمیسیون د ښه مدیریت له پاره خپل وړاندیزونه د کمیسیون رئیس ته وسپاري.

څلورمه موضوع: د پروګرام پر اساس د کمیسیون د ۱۳۹۱ کال بودجې د پلان ارزونه؛

د پروګرام پر اساس د بودجې پلان د کارپوه له څرګندونو وروسته د ۱۳۹۱ کال د بودجې پلان په هکله پرېکړه وشوه چې د کمیسیون غړي دې دغه پلان د ډیپارټمنټونو د کاري پلانونو او دندو او د کمیسیون د کړندودنو په رڼا کې وارزوي او خپل اصلاحي وړاندیزونه دې د دارالانشاء لوی ریاست ته وسپاري. همدارنګه د دارالانشاء لوي رئیس د تېرو شپږو میاشتو بودجې د څرنګوالي په اړه د کمیسیون غونډې ته معلومات ورکړل.

مراکز فورمه مورد نیاز مطابق طرزالعمل توسط دیپارتمنت نظارت بر مؤسسات و سازمانهای دولتی تنظیم شود تا در پرتو آن با وزارت های متذکره گفتگو صورت گیرد. همچنان فیصله به عمل آمد تا از زندان بگرام مجدداً بازدید به عمل آید و در رابطه دو فهرست از زندانیان بگرام که حاوی ۶۷ نفر قابل رهایی اند، با مراجع مربوطه مذاکره صورت گیرد و برای رهایی آنها اقدامات قانونی به عمل آید.

موضوع سوم: بررسی چگونگی بهبود مدیریت کمیسیون؛

در این مورد تصویب شد که اعضای کمیسیون به شمول رئیس دارالانشاء پیشنهادات خود را جهت بهبود مدیریت کمیسیون به رئیس محترم کمیسیون ارائه دهند.

موضوع چهارم: بررسی پلان بودجه سال ۱۳۹۱ کمیسیون بر اساس برنامه؛

بعد از ارائه توضیحات کارشناس پلان بودجه بر اساس برنامه، در مورد پلان بودجه سال ۱۳۹۱، فیصله به عمل آمد که اعضاء این پلان را بر اساس وظایف و پلان های کاری دیپارتمنت ها و طرزالعمل های کمیسیون بررسی و پیشنهادات اصلاحی خود را به ریاست عمومی دارالانشاء ارائه دهند. همچنین رئیس دارالانشاء از چگونگی بودجه شش ماه گذشته به جلسه کمیسیون معلومات دهد.

۱۹ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۷/۱۳ نېټې عادي غونډې مصوبې.

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په **۱۳۹۰/۷/۱۳** مه نېټه د دغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړيو په ګډون خپله عادي غونډه جوړه کړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کميسيون د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړی موضوع: د هغې وروستی امنيتي پېښې په اړه چې د سولې عالي شورا رئيس په کې په شهادت ورسيد د امنيتي ارګانونو د اجراآتو څېړنه؛

دغه موضوع د اساسي قانون د پنځمې مادې د حکم پر اساس د کميسيون د کار په اجنداء کې شامله شوه او د دغه قانون د حکمونو په رڼا کې امنيتي مسؤولينو د کميسيون د ۱۳۹۰/۷/۱۰ مې نېټې په فوق العاده غونډه کې په ګډون سره د يادې پېښې او د هېواد د امنيتي وضعيت په اړه ريپورټ ورکړ او د کميسيون د غړيو پوښتنې يې ځواب کړې.

د کميسيون غړيو د ۱۳۹۰/۷/۱۳ مې نېټې په فوق العاده غونډه کې د امنيتي چارواکيو دريپورټونو او ځوابونو له تحليل او ارزونې وروسته تصويب کړه چې د کميسيون منشي دې د امنيتي چارواکيو د ريپورټونو او ځوابونو پر بنسټ تحليلي ريپورټ ترتيب کړي. په دغه ريپورټ کې دې هغه

شماره (۱۹)

مصوبات جلسه فوق العاده کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۷/۱۳

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۷/۱۳ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور همه‌ی اعضاء تشکيل جلسه فوق العاده داد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی اعضا قرارگرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی به شرح ذيل اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی اجراآت ارگانهای امنيتی در مورد رويداد اخير که منجر به شهادت رئيس شورای عالی صلح شد؛

اين موضوع به موجب حکم ماده پنجم قانون اساسی در دستور کار کميسيون قرار گرفته بود و در روشنايی احکام اين قانون، مسئولان امنيتی در مجلس عادی کميسيون مؤرخ ۱۳۹۰/۷/۱۰ شرکت کرده بودند و در مورد واقعه ياد شده و اوضاع امنيتی کشور گزارش دادند و به پرسشهای اعضای کميسيون پاسخ ارائه کردند.

اعضای کميسيون در مجلس فوق العاده روز چهارشنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۷/۱۳بعد از تحليل و بررسی گزارش ها و پاسخهای مسئولان امنيتی تصويب کردند که در قدم نخست يک گزارش تحليلی بر اساس گزارش ها و پاسخهای مسئولان امنيتی توسط منشی کميسيون ترتيب شود که در آن نقاط ضعف که

کمزوري ټکي چې له امله يې د دولت دوه اساسي دندې (د امنيت ټينګښت او د هېواد دفاعي وړتيا) نه تطبيقيږي، وپېژندل شي. په دويم قدم کې دې د دغه رپوټ پر بنسټ له امنيتي چارواکو څخه وغوښتل شي چې د دولت او امنيتي قواوو په کچه په څه ډول او کومو اقداماتو سره کولی شي دغه کمزوري ټکي جبران کړي. په دريم قدم کې دې د طرحو او حل لارو له موندلو وروسته د اساسي قانون د تطبيق او اجراء په برخه کې د اساسي قانون د حکمونو په رڼا کې د جمهوري رياست عالي مقام ته مشخص وړانديز وشي.

دويمه موضوع: د سلطاني موزيم په اړه د کميسيون د نظريې د مسودې څېړنه؛

د کميسيون د نظريې مسوده له تحليل او ارزونې او له يو لړ اصلاحاتو وروسته د غړيو له خوا تصويب شوه.

دريمه موضوع: د اساسي قانون د حاکميت په موخه د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون پياوړتيا له پاره د افغانستان داسلامي جمهوري دولت د جمهور رئيس دملاتړ د اړتيا په اړه بحث او څېړنه؛ په دې هکله پرېکړه وشوه چې غړي دې پر داسې يوې طرحې فکر وکړي چې د يوه بنسټ په توګه د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د تحکيم او پياوړتيا لامل کيږي. همدارنګه د کميسيون منشي ته دنده وسپارل شوه چې په دې برخه کې د يوې طرحې مسوده ترتيب کړي.

سبب می شود تأمین امنیت و قابلیت دفاعی کشور به عنوان دو وظیفه اساسی دولت تطبیق نشود، شناسایی شود. در قدم بعدی در روشنایی این گزارش از مسئولان امنیتی خواسته شود که چگونه و با چه نوع اقداماتی در سطح دولت و قوای امنیتی می توان این نقاط ضعف را جبران کرد. در قدم سوم بعد از دریافت طرح ها و راه های حل آنان، در راستای اجرا و تطبیق قانون اساسی به صورت رسمی به مقام محترم ریاست جمهوری پیشنهادهای مشخص در چارچوب احکام قانون اساسی ارائه شود.

موضوع دوم: بررسی متن پیش نویس نظریه کمیسیون در مورد موزیم سلطانی؛

متن پیش نویس نظریه کمیسیون بعد از تحلیل وبررسی و آوردن اصلاحات به تصویب اعضا رسید.

موضوع سوم: بحث و بررسی در مورد لزوم حمایت رئیس جمهور ا.ا. از حاکمیت قانون اساسی و تقویت کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی در جهت حاکمیت بخشیدن به قانون اساسی؛ در این مورد فیصله به عمل آمد که اعضا روی طرح هایی که به تقویت و تحکیم کمیسیون به عنوان یک نهاد می انجامد فکر کنند و ضمناً منشی کمیسیون مؤظف شد که پیش نویس یک طرح را در این مورد ترتیب دهد.

۲۰ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۷/۲۴نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په(۲۴/ ۷/ ۱۳۹۰) نېټه ددغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د ټولو غړيو په ګډون خپله عادي غونډه جوړه کړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوع ګانې د کميسيون د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړۍ موضوع: د هرات ولايت د ولسي جرګې د لېرې کړای شوې استازې سيمين بارکزۍ د غوښتنو او وضعيت په اړه د کميسيون د حقوقي نظريې وروستی ارزونه؛

په دې برخه کې د کميسيون حقوقي نظريه د غړيو له خوا تصويب شوه.

دويمه موضوع: د کميسيون د موقف د پياوړتيا په موخه جمهور رئيس ته د وړانديز د مسودې په اړه بحث؛

د مسودې متن ولوستل شو او پرېکړه وشوه چې د وړانديز د څرنګوالي او بېلابېلو بندونو په اړه دې د کميسيون حقوقي سلاکاران يوه طرحه چمتو کړي او وروسته دې دوه کسيزې کميټې ته چې ښاغلي پوهندوی عبدالتخواه او آغلې پوهنوال حقوقمل يې غړيتوب لري، وسپاري. چې دغه کميټه به له راتلوونکې غونډې مخکې د خپل

شماره (۲۰)

مصوبات جلسه عادی کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقدهٔ ۱۳۹۰/۷/۲۴

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۷/۲۴ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور همهٔ اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی ذيل اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی نهايی نظريه حقوقی کميسيون در مورد وضعيت و خواسته های خانم سيمين بارکزی نماينده برکنار شده ی ولسی جرگه از ولايت هرات؛

در اين مورد متن پيش نويس نظريه حقوقی کميسيون از طرف اعضاء تصويب و نهايی شد.

موضوع دوم: بررسی متن پيش نويس پيشنهادات کميسيون به رئيس جمهور در مورد تقويت جايگاه کميسيون؛

متن پيش نويس در جلسه قرائت و فيصله شد که مشاوران حقوقی کميسيون طرحی را راجع به نحوه پيشنهاد بندهای گوناگون آن، فراهم کرده، سپس تقديم کميته دو نفری از اعضاء، هر يک محترم پوهنوال محبوبه حقوقمل و محترم پوهندوی عبدالقادرعدالتخواه کنند. بعد از بررسی، اين

کار پایلې د کمیسیون منشي ته سپاري.

دریمه موضوع: د هېواد د دفاعي وړتیا او امنیت ټینګښت په برخه کې د امنیتي چارواکیو له لیدلوري د امنیتي ارګانونو د اجراأتو په هکله د کمیسیون د منشي د جمع بندي څېړنه؛

په دې برخه کې د کمیسیون د منشي جمع بندي د یادو ټکیو په پام کې نیولو سره په غونډه کې ولوستل شوه او متن یې د غړیو په واک کې ورکړل شو تر څو یې په اړه په راتلونکې غونډې کې د اساسي قانون د احکامو په رڼا کې لازم تصمیم ونیول شي.

ذوات محترم پیش از مجلس بعدی، نتیجه را به منشی کمیسیون ارائه دهند .

موضوع سوم: بررسی جمع بندی منشی کمیسیون از نقطه نظرات مسئولان امنیتی در مورد اجراآت سازمان های تأمین کننده امنیت در بخش تأمین امنیت و قابلیت دفاعی کشور؛

جمع بندی منشی کمیسیون از نقطه نظرات متذکره در مجلس قرائت و متن آن در اختیار اعضاء قرار گرفت تا در مجلس بعدی راجع به اتخاذ تصمیم مقتضی در روشنایی احکام قانون اساسی بحث به عمل آید.

۲۱ مه شمېره

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې د خپلواک کميسيون د(۱۳۹۰/۸/۱) نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۸/۱ نېټه د دغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړيو په شتون کې غونډه وکړه. په دې غونډه کې لاندې موضوع ګانې وڅېړل شوې او په اړه يې لازمه تصميمونه ونيول شول:

لومړي موضوع: د امنيت د ټينګښت او دفاعي وړتيا په برخه کې د امنيتي چارواکيو د نظرونو د جمع بندي په اړه د کميسيون دمنشي د مسودې د متن ارزونه؛

د مسودې متن د يو لړ اصلاحاتو په راوستلو سره د غړيو د تأييد وړ وګرځېده او پريکړه وشوه چې له امنيتي بنسټونو څخه دې د يو ليک په ترڅ کې وغوښتل شي چې ددغې جمع بندي پر اساس دې د اساسي قانون د (۵) مادې د حکمونو په رڼا کې د امنيت د ټينګښت او دفاعي وړتيا په برخه کې د ملي امکاناتو او د نړيوالو مرستو په پام کې نيولو سره د وړتيا لوړولو او لازمې ځواکمنتيا له پاره خپل وړانديزونه کميسيون ته وړاندې کړي.

دويمه موضوع: په دوديزه لويه جرګه کې د کميسيون د غړيو د ګډون په اړه بحث؛

په دې اړه تصويب شوه چې د دوديزې لوې جرګې په اړه د کميسيون د پخوانيو

شماره (۲۱)

مصوبات جلسه عادی کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۸/۱

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۸/۱ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور همه‌ی اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در مورد آنها تصاميم مقتضی به شرح ذيل گرفته شد:

موضوع اول: بررسی متن پيش نويس جمع بندی شده توسط منشی کميسيون از نقطه نظرات مسؤولان امنيتی در بخش تأمين امنيت و قابليت دفاعی؛

متن پيش نويس، با اصلاحاتی مورد تأييد اعضاء قرار گرفت و فيصله به عمل آمد که طی مکتوبی از نهادهای امنيتی خواسته شود که در روشنايی اين جمع بندی، پيشنهادات خود را جهت ايجاد ظرفيت و توانمندی لازم برای تحقق احکام ماده (۵) قانون اساسی در بخش تأمين امنيت و قابليت دفاعی در چارچوب امکانات ملی با در نظرداشت همکاری بين المللی به کميسيون ارائه دهند.

موضوع دوم: بحث روی اشتراک اعضای محترم کميسيون در لويه جرگه عنعنوی؛

در اين مورد به تصويب رسيد که نظر به مصوبات قبلی کميسيون در مورد لويه جرگه عنعنوی، اعضای کميسيون در لويه جرگه

مصوبو په پام کې نیولو سره دې د کمیسیون غړي په دغه لویه جرګه کې ګډون نه کوي.

درېیمه موضوع: د ملي شورا له خوا د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمیسیون د چارواکیو د استجواب په اړه د کمیسیون د حقوقي نظرې د مسودې د متن ارزونه؛

د مسودې متن د کمیسیون په مجلس کې ولوستل شو او پرېکړه وشوه چې ښاغلي غړي به د راتلوونکې غونډې له جوړېدو وړاندې پر دغه متن غور او دقت وکړي او په یاده غونډه کې به د هغې په اړه بحث وشي.

څلورمه موضوع: د ډیپارټمنټونو د اغېزمنتیا له پاره د وړاندې شویو پروګرامونو د تطبیق په اړه بحث؛ په دې اړه تصویب شوه چې د هر ډیپارټمنټ چارواکي دې له موجوده کارکوونکیو سره خپل کار پیل کړي او د کمبود او یا په اړونده برخه کې د کارکوونکیو د نه جذب په صورت کې به له نورو کارکوونکیو او په ځانګړې توګه له سلاکارانو څخه د ډیپارټمنټونو په فعالولو کې مرسته وغواړي. البته په دې صورت کې به د نورو برخو د کارکوونکیو د همکارۍ وړاندیز د کمیسیون مقام ته کېږي چې د تأیید په صورت کې به وړاندېز شوي کارکوونکي په یاده برخه کې په همکارۍ ګمارل کېږي.

مذکور شرکت نکنند.

موضوع سوم: بررسی متن پیش نویس نظریه حقوقی کمیسیون در مورد استجواب مجلسین شورای ملی از مسئولان کمیسیون مستقل اصلاحات اداری؛

متن پیش نویس در مجلس کمیسیون قرائت شد و فیصله به عمل آمد که اعضای محترم متن را تا پیش از تشکیل مجلس بعدی مورد غور و دقت قرار دهند و در مجلس بعدی راجع به آن بحث صورت گیرد.

موضوع چهارم: بحث روی مؤثریت دیپارتمنت ها در تطبیق برنامه های پیش بینی شده؛

در این مورد به تصویب رسید که مسئولان هر دیپارتمنت با کارمندان موجود، کار خود را شروع کنند و در صورت کمبود و یا عدم جذب کارمندان بخش مربوط، از کارمندان موجود در بخش های دیگر از جمله مشاوران، برای فعال ساختن دیپارتمنت خود کمک بگیرند. البته در این صورت پیشنهاد همکاری کارمندان بخش های دیگر را به ریاست محترم کمیسیون ارائه دهند و در صورت موافقت ایشان از سوی مقام ریاست، افراد پیشنهاد شده مؤظف به همکاری شوند.

(۲۲)**شمېره**:

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۸/۸ نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون بر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۸/۸ نېټه د دغه کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړيو په شتون کې غونډه جوړه کړه، په غونډه کې لاندې موضوع ګانې د غړيو له خوا تر بحث او پلټنې لاندې ونيول شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شو:

لومړۍ موضوع: د اداري اصلاحاتو خپلواک کميسيون له چارواکيو څخه د ملي شورا د استجواب په اړه د کميسيون د حقوقي نظرې د متن د مسودې بشپړول؛ د مسودې متن ولوستل شو او له بحث او ارزونې وروسته پريکړه وشوه چې د کميسيون منشي دې د پخوانيومصوبو په رڼا کې په دې اړه له سره کتنه وکړي.

دويمه موضوع: د اساسي قانون په اړه د تحقيقي مقالو ټولګې د چاپ او خپرولو د وړاندې شوې طرحې ارزونه؛

په دې اړه پريکړه وشوه چې يو تن دې د دارالانشاء د رياست له خوا د مسؤول مدير او څو تنه دې د کتن پلاوي په توګه معرفي شي.

درېيمه موضوع: د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د تشکيلاتو او

شماره (۲۲)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۸/۸

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۸/۸تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور همه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات زیرمورد بحث و بررسی قرارگرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی ذیل گرفته شد:

موضوع اول: نهایی ساختن متن پیش نویس نظریه حقوقی کمیسیون در مورد استجواب شورای ملی از مسئولان کمیسیون مستقل اصلاحات اداری؛

متن پیش نویس در جلسه قرائت شد، بعد از بحث و بررسی فیصله به عمل آمد که در پرتو مصوبات قبلی کمیسیون، متن متذکره توسط منشی کمیسیون بازنگری شود.

موضوع دوم: بررسی طرح پیشنهادی چاپ و نشر مجموعه مقالات تحقیقی در مورد قانون اساسی؛

در این مورد فیصله به عمل آمد فردی از سوی ریاست دارالانشاء به عنوان مدیر مسئول معرفی، سپس چند نفر به عنوان هیئت تحریر تعیین شوند.

موضوع سوم: تصمیم نهایی در مورد ساختن متن قانون تشکیل و صلاحیت

صلاحیتونو قانون د متن نهایي کول او د قانوني پراوونو د بشپړولو له پاره عدلیې ښاغلي وزارت ته د هغه د استولو په اړه پرېکړه؛

په دي اړه پرېکړه وشوه چې د چهار شنبې په ورځ (۱۳۹۰/۸/۱۱ نېټه) دې په کمیسیون کې فوق العاده غونډه جوړه شي او یاد متن دې په کې نهائي شي.

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی و ارسال آن به وزارت محترم عدلیه جهت طی مراحل قانونی؛

در این مورد فیصله به عمل آمد که روز چهار شنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۸/۱۱ مجلس فوق العاده در مقر کمیسیون تشکیل و متن نهایی شود.

(۲۳) **شمېره**:

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۸/۱۱ نېټې فوق العاده غونډې مصوبې

داساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون فوق العاده غونډه د ملي دفاع وزارت د مرستيال ښاغلي ډگر جنرا ل عزيزالرحمن او د کورنيو چارو، عدليې وزارتونو، لويې څارنوالۍ او د ملي امنيت لوي رياست د باصلاحيته استازيو په گډون دکميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند گلرحمن قاضي په مشرۍ د دغه کميسيون په مقر کې جوړه شوه.

په دغه غونډه کې د بگرام محبس د بنديانو حقونو ته د لاس رسي له پاره هر اړخيز بحث وشو او د افغانستان د اساسي قانون د (۴)،(۵) او (۵۷) مادو د حکمونو په پام کې نيولو سره د لاندې مواردو په اړه هوکړه وشوه:

۱.هغه بنديان چې د ابتدائيه او استناف محکمو د پريکړو په اساس بري الذمه گڼل شوي او يا يې د محکوم بها بند ټاکلې نېټه تيره کړې وي، د اساسي قانون د (۲۵) مادې او د جزاء د قانون د(۴) مادې د حکمونو پر بنسټ دې له ځنډ پرته خوشې شي.

۲. هغه شمير بنديان چې د بند نېټه يې د استناف او تميز د پرېکړې په بنسټ تيره شوې وي، بايد خوشې شي؛ په دې شرط چې د ابتدائيه او استناف محکمو د محکوم بها د بند په نېټه کې ښکاره توپيرشتون ونه

شماره (۲۳)

مصوبات جلسه فوق العاده کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۸/۱۱

جلسه فوق العاده اعضای کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به اشتراک محترم دگرجنرال عزیز الرحمن معاون وزارت دفاع ملی و نمایندگان با صلاحیت وزارت های محترم امور داخله، عدلیه، لوی څارنوالی، ریاست عمومی امنیت ملی تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس کمیسیون در مقر این کمیسیون دایر شد.

در این جلسه روی رسیدگی به حقوق زندانیان بگرام بحث همه جانبه به عمل آمده و با در نظرداشت احکام مواد (۴)، (۵) و (۵۷) قانون اساسی افغانستان در موارد ذیل توافق به عمل آمد:

۱. زندانیانی که بر اساس فیصله های محاکم ابتدائیه و استیناف برئ الذمه دانسته شده اند و یا میعاد معینه حبس محکوم بهای خویش را سپری کرده اند، بر اساس حکم ماده (۲۵) قانون اساسی و ماده (۴) قانون جزا بدون معطلی از زندان بگرام رها شوند.

۲. آنعده زندانیانی که میعاد حبس شان بر اساس فیصله محکمه استیناف و تمیز منقضی شده است، رها شوند؛ مشروط بر اینکه تفاوت فاحش در میعاد حبس

لري.

۳. په دې ته ور ته نورو غونډو کې دګډون له پاره دې چې د بندیانو په اړه جوړېږي، د سترې محکمې او مدافع وکیلانو د خپلواکې ټولنې با صلاحیته استازي هم راوبلل شي.

۴. اړوندې ادارې دې لګول شویو تورونو ته په وخت سره د نه لاس رسي موضوعات د خپل باصلاحیته استازي له خوا د عالي شورا د همغږي په غونډو کې چې د سترې محکمې په مقر کې جوړېږي، طرح او د حل بنسټیزه لاره دې ورته ولټول شي.

۵.لګول شویو تورونو ته د نه لاس رسی ستونزه او د هغې په هکله د پرېکړې صادرول باید د سترې محکمې د عالي مقام له لارې د نافذه قوانینو د حکمونو په مراعاتولو سره حل شي.

۶. د اعتصاب کوونکیو بندیانو هغه کس دې چې د باصلاحیته استازي د معلوماتو پر بنسټ یې د خپل بند موده یې لا د مخه پوره کړې ده، باید له ځنډ پرته خوشې شي او د نورو اعتصاب کوونکیو د لاملونو د تثبیت له پاره دې د اړوندو ادارو باصلاحیته استازي چې په سیمه کې شتون لري، د نظامي پولیسو د لوا مرستیال په مشرۍ وګمارل شي او ژر تر ژره دې په دې اړه خپلې مشخصې نظریې کمیسیون ته وړاندې کړي چې په اړه یې تصمیم ونیول شي.

محکوم بهای محاکم ابتدائیه و استیناف وجود نداشته باشد.

۳. در جلسات بعدی که در ارتباط به زندانیان دایر می شود، نماینده با صلاحیت ستره محکمه و انجمن مستقل وکلای مدافع نیز دعوت شوند.

۴. ادارات ذیربط موضوعات مربوط به عدم رسیدگی به موقع اتهامات وارده را از طریق نماینده با صلاحیت خویش در جلسات شورای عالی هماهنگی که در مقر ستره محکمه دایر می شود، طرح و راه حل اساسی از آن طریق جستجو شود.

۵. مشکل عدم رسیدگی به موقع اتهامات وارده و صدور فیصله پیرامون آن باید از طریق مقام عالی ستره محکمه با رعایت احکام قوانین نافذه حل شود.

۶. یک نفر از محبوسین اعتصاب کننده، که میعاد معینه حبس خویش را قبلاً به استناد معلومات نماینده با صلاحیت زندان بگرام سپری کرده است، باید بدون معطلی رها شود و در زمینه تثبیت علل و عوامل اعتصاب غذایی زندانیان باقیمانده، نمایندگان با صلاحیت ادارات ذیربط که در محل حضور دارند، تحت ریاست معاون لوای پولیس نظامی توظیف و نظریات مشخص خویش را هر چه عاجل به کمیسیون ارائه بدارند تا بعداً تصامیم لازم اتخاذ شود.

۲۴مه شمېره:

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۸/۲۲ نېټې د عادي غونډې مصوبې.

د اساسي قانون پرتطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۸/۲۲ نېټه د کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او غړيو په شتون کې غونډه وکړه، په غونډه کې لاندې موضوع ګانې د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړۍ موضوع: د اداري اصلاحاتو خپلواک کميسيون له چارواکيو څخه د ملي شورا د استجواب په اړه د کميسيون د حقوقي نظريې د مسودې د متن بشپړول؛د کميسيون د حقوقي نظريې مسوده داصلاحاتو په راوستلو سره تصويب شوه.

دويمه موضوع: د ملي راډيو ټلويزيون له لارې د کميسيون د کړنو په اړه د ريپورټونو د خپرولو له پاره د وخت ټاکل؛

په دې اړه پريکړه وشوه چې دکميسيون رياست دې د اساسي قانون دتصويب ورځې د مراسمو تر لمانځلو وړاندې د ملي ټلويزيون له لارې د کميسيون د کړنو او لاسته راوړنو په اړه هېوادوالو ته معلومات ورکړي. د ريپورټ متن دې د پخواني متن پر اساس د ښاغليو سلاکارانو له خوا بشپړ شي.

شماره (۲۴)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۸/۲۲

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۸/۲۲ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون باحضور همه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات زیر مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی ذیل اتخاذ شد:

موضوع اول: نهایی ساختن متن پیش نویس نظریه حقوقی کمیسیون در مورد استجواب شورای ملی از مسئولان کمیسیون مستقل اصلاحات اداری؛

متن پیش نویس نظریه حقوقی کمیسیون با آوردن اصلاحات به تصویب رسید.

موضوع دوم: تعیین زمان جهت ارائه گزارش کارکرد کمیسیون به هموطنان از طریق رادیو تلویزیون ملی؛

در این مورد فیصله به عمل آمد که ریاست کمیسیون پیش از برگزاری مراسم تجلیل از روز تصویب قانون اساسی از کارکردهای کمیسیون از طریق تلویزیون ملی گزارش دهد. متن گزارش به اساس متن قبلی توسط مشاورین محترم تکمیل شود.

دریمــه موضــوع: د اساســي قــانون د تصویب ورځې د مراسمو د بودجې تأمین؛
د دارالانشاء لوي ریاست څرګنـده کـړه چې د دې مراسـمو د بـودجې،د کـالیزې او څېړنیزو مقالو د چـاپ او خپرولـو پـه برخـه کې کومه ستونزه نه ده موجوده.

څلورمه موضوع:د اساسي قانون د (۶۵) مادې مطابق د دودیزې (مشورتي)جرګې پر قانوني والي بحث؛ په دې اړه د کمیسیون د حقـوقي مشـورې مسـوده د اصـلاحاتو پـه راوړلو سره د غړیو له خوا تصویب شوه.

پنځمه موضوع: د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې د خپلواک کمیسیون د تشکیل او صلاحیت قانون د تعدیل پر طرحې بحث؛
د غونـډې د وخـت د پـوره کېـدو پـه دلیـل د دغـې طرحـې اروزنـه فـوق العـاده غونډو تـه چـې د دوشـنبې او سـه شـنبې پـه ورځو (۲۳او۱۳۹۰/۸/۲۴ نیټو) بـه جـوړېږي، وځنډول شوه.

موضوع سوم: تأمین بودجه برگزاری مراسم روز تصویب قانون اساسی؛
ریاست محترم دارالانشـاء اظهـار داشـت که در بخش تأمین بودجه این مراسم، چاپ و انتشار سالنامه و مجموعه مقالات تحقیقی هیچگونه مشکلی وجود ندارد.

موضوع چهارم: بحـث روی قـانونی بـودن جرگـه عنعنـوی (مشـورتی) در مطابقت با ماده (۶۵) قانون اساسی؛
در این مورد پیش نویس مشوره حقـوقی کمیسیون با آوردن اصـلاحاتی بـه تصـویب اعضا رسید.

موضـوع پـنجم: بحـث روی طـرح تعـدیل قـانون تشـکیل و صـلاحیت کمیسیون مستقل نظـارت بـر تطبیـق قانون اساسی؛
به دلیل تمام شدن وقت مجلس، بررسی این طرح به جلسه های فـوق العـاده کـه در روز هـای دوشـنبه و سـه شـنبه مـؤرخ ۲۳و۱۳۹۰/۸/۲۴ بر گزار مـی شـود، واگـذار شد.

(۲۵)**مه شمېره:**

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د۲۴او۱۳۹۰/۸/۲۳ نېټې فوق العاده غونډو مصوبې

د اساسي قانون پرتطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۲۳ او۱۳۹۰/۸/۲۴ نېټه د کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړيو په شتون کې غونډه وکړه، په دې غونډه کې لاندې موضوع ګانې د غړيود بحث او پلټنې لاندې ونيول شو او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړۍ موضوع: د بګرام محبس د بنديانو وضعيت د څېړنې په موخه د اړوندو بنسټونو د پلاوي د رابلنې پرموضوع بحث؛ په دې اړه تصويب شوه چې د اړوندو بنسټونو استازي دې د شنبې ورځې (۱۳۹۰/۹/۱۹ نېټه) غونډې ته چې په کميسيون کې جوړيږي، راوبلل شي.

دويمه موضوع: په هيواد کې د قانون د حاکميت له پاره د قانون د حراست بنسټونو تر مينځ د همغږۍ راوستلو پر څرنګوالي بحث؛ د دغې موضوع په اړه وپتيل شوه چې د سيمه ييزو فعالو ادارو د بيلا بيلو برخو په ګډون دې د هېواد د مرکز او زونونو په کچه د قانون د تطبيق په اړه ګډ سيمينارونه جوړ شي.

د دغې طرحې د تطبيق په اړه پرېکړه شوه چې د کميسيون د غړې آغلې پوهنوال

شماره (۲۵)

مصوبات جلسات فوق العاده کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۲۳ و۱۳۹۰/۸/۲۴

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به روزهای۲۳و۱۳۹۰/۸/۲۴ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور همه اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی ذيل اتخاذ شد:

موضوع اول: بحث روی دعوت هيئت نهادهای مربوط، جهت بررسی وضعيت زندانيان بگرام؛

در اين مورد به تصويب رسيد که از نمايندگان نهادهای مربوط برای جلسه روز شنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۹/۱۹ که در مقر کميسيون برگزار می شود دعوت به عمل آيد.

موضوع دوم: بحث روی چگونگی ايجاد هماهنگی ميان نهادهای حراست از قانون جهت تحکيم حاکميت قانون در کشور؛

در ارتباط به اين موضوع فيصله به عمل آمد که سيمينارهای مشترک متشکل از بخش های مختلف ادارات محلی فعال در عرصه تطبيق قانون در مرکز، يا در زون های کشور تشکيل شود.

به منظور تطبيق اين طرح فيصله شد که

محبوبه حقوقمل په مشرۍ، دکمیسیون د مرستیال ښاغلي پوهندوي عبدالقادر عدالتخواه په مرستیالی او د وزارتونو او دولتي سازمانونو پر کړنو د څارنې، له اساسي قانون څخه د عامه پوهاوي او اړیکو او د قوانینو د مطالعې او پرمختیا ډیپارټمنټونو د رئیسانو په غړیتوب دې یوه کمیټه جوړه شي.

دریمه موضوع: د اساسي قانون د سیمینارونو د جوړیدو او د اساسي قانون د تصویب د ورځې د لمانځلو په اړه بحث؛

په دې اړه تصویب شوه چې د کمیسیون د منشي په مشرۍ او د دارالانشاء لوی رئیس، د اساسي قانون د تشریح او دح قوقي مشورو او د قوانینو د پرمختیا ډیپارټمنټ رئیسانو، سلاکارانو او د اطلاعاتو او عامه اړیکو د آمر په غړیتوب دې یوه کمیټه جوړه شي او د سیمینار او د اساسي قانون په اړه دې د څېړنیزو مقالو د چاپ اړوند مسائل پر مخ بوځي.

څلورمه موضوع: د اساسي قانون پر بنسټ د اړتیا وړ قوانینو د تحقیق له پاره دیو ټاکلي میکانیزم په اړه د قوانینو د څېړنې او پرمختیا ډیپارټمنت د وړاندیز ارزونه؛ په دې اړه تصویب شوه چې یاد ډیپارټمنټ دې لومړي معلومه کړي چې د اساسي قانون په بنسټ دکومو قوانینو وضع او تصویب لازمي دي چې تر اوسه پورې نه دي تصویب شوي. همدارنګه دې څېړنه وکړي چې په کومه اندازه نور قوانین د اساسي قانون د

کمیته ای تحت ریاست محترمه پوهنوال محبوبه حقوقمل عضو کمیسیون و به معاونیت محترم پوهندوی عبدالقادر عدالتخواه معاون کمیسیون و عضویت رؤسای دیپارتمنت های نظارت از وزارت ها و سازمان های دولتی، ارتباط و آگاهی از قانون اساسی و تحقیق و انکشاف قوانین

موضوع سوم: بحث روی تدویر سیمینار قانون اساسی و تجلیل از روز تصویب قانون اساسی؛

در این مورد به تصویب رسید که کمیتهٔ به ریاست منشی کمیسیون با عضویت ریاست محترم دارالانشاء، رؤسای دیپارتمنت های تشریح قانون اساسی، مشوره های حقوقی و انکشاف قوانین، مشاورین محترم و آمر اطلاعات و ارتباط عامه تشکیل شود و مسائل مربوط به سیمینار و چاپ مجموعه مقالات تحقیقی درباره قانون اساسی را به پیش ببرد.

موضوع چهارم: بررسی پیشنهاد دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین غرض ایجاد میکانیزم مشخص به منظور تحقیق در مورد قوانین مورد نیاز بر مبنای قانون اساسی؛

در این مورد به تصویب رسید که دیپارتمنت یاد شده نخست معلوم کند چه قوانینی بر مبنای قانون اساسی وضع و تصویب آن لازم است که هنوز به تصویب نرسیده است. همچنین تحقیق کند که چه مقدار قوانین دیگر که اصل تطبیق قانون

تطبیق اصل د هغو وضع کول ایجابوي که څه هم چې په اساسي قانون کې نه وي تصریح شوي. دویم دې دا په ګوته کړي چې د کومو قوانینو وضع او تصویب د اساسي قانون د تطبیق او رعایت له پاره لومړیتوب لري.

پنځمه موضوع: د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون ته د اساسي قانون شورا، د اساسي قانون د تسوید او تدقیق کمیسیونونو او د اساسي قانون د لوې جرګې د اسنادو او سوابقو د انتقال په اړه بحث او د تصمیم نیول؛

د اساسي قانون شورا د اسنادو د انتقال په اړه د کمیسیون سلاکار ښاغلي الماس دنده واخیسته چې د خپلو اړیکو پر بنسټ یې د یادو اسنادو په اړه له ځینو حقیقي اشخاصو څخه یو لړ لازم معلومات تر لاسه کړي، چې د کمیسیون په واک کې به یې ورکړي.

د تدقیق او تسوید د کمیسیون او د اساسي قانون د او لویې جرګې د اسنادو د لیږد په اړه یادونه شوه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له دغو اسنادو څخه د کاپي په اخستلو هوکړه کړې او د کمیسیون د اطلاعاتو او عامه اړیکو آمریت ته دنده وسپارل شوه چې په دې برخه کې دې لازم اقدام وکړي.

اساسی ایجاب وضع آن ها را می کند هرچند که در قانون اساسی به آن تصریح نشده باشد. سوم این که مشخص کند وضع و تصویب چه قوانینی برای تطبیق و رعایت قانون اساسی از اولویت برخوردار است.

موضوع پنجم: بحث و اتخاذ تصمیم در مورد انتقال سوابق و اسناد شورای قانون اساسی و کمیسیون تسوید، تدقیق و لویه جرگه قانون اساسی به کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی؛

در مورد انتقال اسناد شورای قانون اساسی محترم الماس از مشاوران محترم کمیسیون وظیفه گرفت که بر اساس اطلاعات خود راجع به موجودیت این اسناد نزد برخی از اشخاص حقیقی معلومات لازم را کسب کرده به کمیسیون گزارش دهد.

در مورد انتقال اسناد کمیسیون تسوید، تدقیق و لویه جرگه قانون اساسی یاد آوری شد که وزارت محترم اطلاعات و فرهنگ در قسمت گرفتن کاپی از این اسناد موافقت کرده است و آمریت اطلاعات و ارتباط عامه کمیسیون مؤظف است که در این بخش اقدام لازم را انجام دهد.

(۲۶)مه شمېره:

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۱۰/۱۸ نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پرتطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۱۰/۱۸ نېټه د کميسيون رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړيو په شتون کې غونډه وکړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوعات د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړي موضوع: د ملکي خدمتونو د کارکوونکيو د مقرري او انفکاک، په ځانګړي توګه په وزارتونو کې د اساسي قانون د (۵۰) مادې د نه رعايتولو په اړه بحث؛ په دې اړه تصويب شوه چې لومړي دې د وزارتونو او مؤسسو د څارنې ډيپارټمنټ د يادو مراجعو د څارنې له پاره د اساسي قانون د (۵۰) مادې او د ملکي خدمتونو د کارکوونکيو قانون د حکمونو په پام کې نيولو او د ملکي خدمتونو او اداري اصلاحاتو خپلواک کميسيون په سلامشورې يو ځانګړي کړندود جوړ کړي او د پلټنې او تصويب له پاره دې يې د کميسيون بلې غونډې ته وړاندې کړي. بل دا چې د ياد ډيپارټمنټ ښاغلي مسؤول دې د حقوقي مشورو او د اساسي قانون دتشريح ډيپارټمنټ د مسؤول په مرسته د اداري اصلاحاتو د پروسې په اړه چې د ملکي

شماره (۲۶)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقدهٔ ۱۳۹۰/۱۰/۱۸

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۸ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور همهٔ اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات زیر مورد بحث و بررسی قرارگرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی ذیل اتخاذ شد:

موضوع اول: بحث در مورد عدم رعایت ماده (۵۰) قانون اساسی در باره تقرر و انفکاک کارکنان خدمات ملکی به خصوص در وزارت خانه ها؛

در این مورد به تصویب رسید که اولاً دیپارتمنت نظارت از وزارت ها و مؤسسات دولتی، طرزالعمل خاصی را به منظور نظارت از مراجع یادشده، در خصوص رعایت و تطبیق احکام ماده (۵۰) قانون اساسی با در نظرداشت قانون کارکنان خدمات ملکی و با مشوره از متخصصان کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، ترتیب دهد و این طرزالعمل را جهت بررسی و تصویب به مجلس بعدی کمیسیون ارائه دهد، ثانیاً مسئول محترم دیپارتمنت یاد شده با همکاری مسئول دیپارتمنت تشریح قانون اساسی و مشوره های حقوقی، ملاحظات کمیسیون را در مورد پروسه

خـــدمتونو او اداري اصـــلاحاتو خپلـــواک کميسيون له خوا تر سره کېږي د کميسـيون نيوکې ترتيب او د پلټنې او تصويب لـه پـاره دې دکميسيون بلې غونډې ته وړاندې کړي.

دويمه موضـوع: د کميسـيون د مسـلکي کادر د روزنې پـه اړه د حقـوقي مشـورو او اساسي قانون د تشريح ډيپارټمنټ لـه خـوا طرحه وړاندې شوه؛ د دغې موضوع په اړه د کميسـيون د مسـلکي کـادر د روزنـې اصـل تصـويب شـو او وپتيـل شـوه چـې د دغـې طرحـې روزنيـز پروګـرام دې د نومـوړي ډيپارټمنت او د اساسـي قـانون د پوهـاوي او اړيکو ډيپارټمنټ له خـوا ترتيـب او د پلټنـې او تصـويب لـه پـاره دې د کميسـيون بلـې غونډې ته وړاندې شي.

دريمه موضوع: د کميسيون د پاليسی او کاري لومړيتوبونو د ټاکلو پـه اړه بحـث او پلټنه؛

پـه دې اړه تصـويب شـوه چـې شـپږواړه ډيپارټمنټونـه دې خپـل کـاري لومړيتوبونـه د خپلـو کـاري پلانونـو پـر بنسـټ ترتيـب او دکميسيون بلې غونډې ته دې يې د پلټنـې او تصويب له پاره وړاندې کړي.

اصلاحات اداری که توسط کميسيون محترم مسـتقل اصـلاحات اداری و خـدمات ملکـی اجراء می شود، ترتيب داده به مجلس بعدی کميســيون جهـت بررســی و تصـويب ارائـه دهد.

موضوع دوم: بررسی طرح آمــوزش داخل خدمت کادر مسلکی کميســيون ارائه شده از سوی ديپارتمنت تشــريح قانون اساسی و مشوره های حقوقی؛

در ارتباط به اين موضوع، اصـل آمـوزش داخل خدمت کادر مسـلکی کميسـيون بـه تصويب رسيد که برنامه آموزشی اين طـرح توسـط ديپارتمنـت متـذکره و ديپارتمنـت ارتباط و آگاهی از قانون اساسی ترتيب داده و در مجلس بعدی کميسيون، جهت بررسی و تصويب ارائه شود.

موضوع سـوم: بحـث و بررسـی در مورد تعيــين پاليســی و اولويـت هــای کاری کميسيون؛

در ايـن ارتبـاط بـه تصـويب رسـيد کـه ديپارتمنت های شـش گانـه، اولويـت هـای کاری خود را بر اساس پلان کـاری خـويش ترتيب داده و جهـت بررسـی و تصـويب بـه مجلس بعدی کميسيون ارائه دهند.

(۲۷)مه شمېره:

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۱۰/۲۵ نېټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۱۰/۲۵ نېټه د کميسيون د رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړيو په شتون کې غونډه وکړه، په دې غونډه کې لاندې موضوع ګانې د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړی موضوع: د دوديزې لوې جرګې د (۷۶) ماده ييزو مصوبو مطالعه او ارزونه؛ په دې اړه تصويب شوه چې د دغې ۷۶ ماده ييزې مصوبې په اړه دې داسې يوه حقوقي مشوره تصويب شي، چې د اساسي قانون پر بنسټ وي او د اړتيا په صورت کې دې د جمهوري رياست ښاغلي مقام ته وړاندې شي.

دويمه موضوع: د ډيپارټمنټونو د کاري پلانونو ارزونه؛

د يکشنبې ورځې (۱۳۹۰/۱۰/۲۳ نېټه) په عادي غونډه کې د قوانينو د څېړنې او د پرمختيا ډيپارټمنټ د ۱۳۹۰ کال د څلورمې ربعې کاري پلان د اصلاحاتو او تعديلاتو په راوستلو سره تصويب شو. او وپتيل شوه چې د نورو ډيپارټمنټونو د ۱۳۹۰ کال د څلورمې ربعې کاري پلانونه دې هم په پرله پسې ډول د اوونۍ په اوږدو کې د څو فوق العاده غونډو په ترڅ کې د ډيپاټمنټونو د رئيسانو په شتون

شماره (۲۷)

مصوبات جلسه عادی کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۱۰/۲۵

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۵ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور همه‌ی اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوعات زير مورد بحث و بررسی قرارگرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی ذيل اتخاذ شد:

موضوع اول: مطالعه و بررسی تصاويب (۷۶) ماده ای لويه جرگه عنعنوی؛

در اين مورد به تصويب رسيد که در مورد محتويات اين تصاويب يک مشوره حقوقی بدون استناد به اين تصاويب، صرفاً بر مبنای قانون اساسی ترتيب داده شود و در صورت لزوم ديد به مقام محترم رياست جمهوری ارائه شود.

موضوع دوم: بررسی پلان های کاری ديپارتمنت ها؛

در مجلس عادی روز يکشنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۳ پلان کاری ربع چهارم سال ۱۳۹۰ديپارتمنت تحقيق و انکشاف قوانين با آوردن اصلاحات و تعديلات به تصويب رسيد و فيصله شد که پلان های کاری ربع چهارم سال ۱۳۹۰ ديپارتمنت های ديگر به صورت متوالی طی چندين جلسه فوق العاده در خلال هفته با حضور رؤسای

کې وارزول شي او تصويب دې شي.

د کميسيون د دغې مصوبې پر اساس په درېيو فوق العاده غونډو کې چې په ترتيب سره په ۱۳۹۰/۱۰/۲۶، ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ او ۱۳۹۰/۱۰/۲۸ نېټو جوړې شوې، له اساسي قانون څخه د عامه پوهاوي او اړيکو، د اساسي قانون د تشريح او په وزارتونو او دولتي ادارو کې د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې ډيپارټمنټونو او د حقوقي سلاکارانو د ۱۳۹۰ د کال د څلورمې ربعې کاري پلانونه د اصلاحاتو او تعديلاتو په راوستلو سره تصويب شول.

ديپارتمنت ها بررسی و تصويب شود.

به موجب همين مصوبه کميسيون، در سه مجلس فوق العاده که به ترتيب به تاريخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۶ ، ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ و ۱۳۹۰/۱۰/۲۸ برگزار شد، پلان های کاری ربع چهارم سال ۱۳۹۰ «ديپارتمنت ارتباط و آگاهی از قانون اساسی»، «ديپارتمنت تشريح قانون اساسی و مشوره های حقوقی» و «ديپارتمنت نظارت از وزارت ها و ادارات دولتی» با آوردن اصلاحات و تعديلات تصويب شد.

(۲۸) مه شمېره:

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې د خپلواک کمیسیون د۹ او ۱۳۹۰/۱۱/۱۰ نیټو د عادي او فوق العاده غونډو مصوبې

د اساسي قانون پرتطبیق دڅارنې خپلواک کمیسیون په ۹ او ۱۳۹۰/۱۱/۱۰ نیټو دکمیسیون د رئیس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او د غړیو په شتون کې غونډه وکړه، په دې غونډه کې لاندې موضوعات د غړیو له خوا وڅېړل شول. او په اړه یې لازم تصمیمونه ونیول شول:

لومړۍ موضوع: د ولسوالیو او کلیوالي شوراګانو د تشکیل او د ښاروالانو او د ښاروالیو د شوراګانو د غړیو د ټاکلو په هکله د اساسي قانون د ۱۴۰ او ۱۴۱ مادو په اړه بحث او څېړنه؛ په دې اړه له غور او پلټنې وروسته لاندې موارد تصویب شول:

لومړي: وپتیل شوه چې د ملي پیوستون پروګرام د ټاکنو له لارې چې کومې د ولسوالیو او کلیو شوراګانې او نور بنسټونه جوړ شوي دي، د هغو د رسمي کولو په اړه د کمیټې توظیفول چې د جمهوري ریاست ښاغلي مقام د۱۳۹۰/۳/۴نیټې د ۲۰۸۵ شمېره حکم پر اساس یې وړاندېز شوي، د اساسي قانون په تېره د دغه قانون د ۱۴۰ او ۱۴۱ مادو له حکمونو سره په ټکر کې دي، موضوع باید د یوې حقوقي نظریې په چوکاټ کې دکمیسیون له تصویب وروسته اړوندو ځانګو ته ابلاغ شي. همدارنګه پرېکړه وشوه چې باید له اړوندې ځانګې څخه غوښتنه

شماره (۲۸)

مصوبات جلسات عادی و فوق العاده کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۹ و ۱۳۹۰/۱۱/۱۰

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۹ و۱۳۹۰/۱۱/۱۰ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور همه‌ی اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسات موضوعات ذیل مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی به شرح ذیل گرفته شد:

موضوع اول: بحث و بررسی در مورد احکام مواد (۱۴۰) و (۱۴۱) قانون اساسی درباره تشکیل شوراهای ولسوالی ها و قریه ها و انتخاب شاروال ها و اعضای مجالس شاروالی ها؛

در این مورد بعد از بحث و بررسی موارد ذیل به تصویب رسید:

اول: فیصله شد که در طرح پیشنهادی کمیته مؤظفی که به اثر حکم شماره (۲۰۸۵) مؤرخ ۱۳۹۰/۴/۳ مقام محترم ریاست جمهوری راجع به رسمی شدن نهادهای انتخابی در سطح ولسوالی ها و قریه ها (که از طریق برنامه همبستگی ملی و نهادهای دیگر تشکیل شده اند) مخالف قانون اساسی خصوصاً مواد۱۴۰و۱۴۱ این قانون اند، شناسایی و موضوع به صورت یک نظریه حقوقی بعد از تصویب کمیسیون به مراجع مربوط ابلاغ شود. ضمناً فیصله شد تا از مرجع مربوط مطالبه شود

وشي چې ياده طرحه په رسمي توګه کميسيون ته راواستوي.

دويم: د اساسي قانون د تشريح او حقوقي مشورو او په دولتي ادارو او وزارتونو کې د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې ډيپارټمنټونو له خوا دې د اساسي قانون د ۱۴۰ او ۱۴۱ مادو د تطبيق، په دې برخه کې د اړوندو بنسټونو او ادارو د دندو او مسؤوليتونو، ستونزو او خنډونو او د هغو د حل لارو په اړه يوه ټولنيزه او هر اړخيزه طرحه چمتو او د کميسيون راتلوونکې غونډې ته دې وړاندې شي.

دويمه موضوع: د کميسيون د مسلکي کادر د روزنې طرحه «د اساسي قانون د لومړۍ کچې درسپاڼې متن» وڅېړل شوه؛

د کميسيون د مسلکي کادر د روزنې طرحې د مضمونونو برخه چې د کميسيون د۱۱/۲ /۱۳۹۰ نېټې غونډه کې تصويب شوې وه، يو ځل بيا د۱۰ /۱۳۹۰/۱۱ نېټې د دوشنبې په غونډه کې ور باندې بحث وشو او پاتې برخه يې هم له يو لړ اصلاحاتو او تعديلاتو وروسته تصويب شوه. خو د اساسي قانون د درسپاڼې طرح دا چې د کميسيون د عادي بودجې له لارې يې امکان نه وو، پرېکړه وشوه چې په راتلوونکې غونډه کې د دارالانشاء د لوی رئيس په شتون کې مطرحه شي.

درېيمه موضوع: له دولتي سازمانونو او مؤسسو څخه د څارنې ډيپارټمنټ د کاري پلان ارزونه؛

د روان کال د څلورمې ربعې له پاره د ياد ډيپارټمنټ کاري پلان په يوه فوق العاده غونډه

که طرح مذکور را به صورت رسمی به کميسيون ارسال کند.

دوم: طرح جامع و همه جانبه در مورد مقدمات و لوازم قانونی، مشکلات و موانع فنی و راه حل آن ها و وظايف نهادها و ارگانهای ذيربط در ارتباط با اجرايی ساختن احکام مواد (۱۴۰) و (۱۴۱) قانون اساسی از سوی ديپارتمنت های «تشريح قانون اساسی و مشوره های حقوقی» و «نظارت بر اجراآت وزارت ها و ادارات دولتی» ترتيب و به مجلس بعدی کميسيون ارائه شود.

موضوع دوم: بررسی طرح آموزشی داخل خدمت کادر های مسلکی کميسيون و بررسی طرح ترتيب «متن آموزشی درسنامه ی قانون اساسی سطح (۱)»؛

طرح آموزشی داخل خدمت که در مجلس روز يکشنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۱۱/۲ بخش مضامين آن به تصويب رسيده بود، مجدداً در مجلس روز دوشنبه مؤرخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۰ به بحث گرفته شد و بخش های باقی مانده با اصلاحات و تعديلات به تصويب رسيد، اما طرح درسنامه ی قانون اساسی به دليل اين که اجرای آن از طريق بودجه عادی کميسيون ميسر نيست، مقرر شد که در مجلس بعدی کميسيون با حضور رئيس عمومی دارالانشاء مطرح شود.

موضوع سوم: بررسی پلان کاری ديپارتمنت نظارت از مؤسسات و سازمان های دولتی؛

پلان کاری ديپارتمنت متذکره برای ربع چهارم سال روان، در مجلس فوق العاده کميسيون مطرح و بخش مربوط به فعاليت های

کې مطرحه شو او له یو لړ اصلاحاتو وروسته یې اړوندې برخې له اجرایوي فعالیتونو سره یو ځای تصویب شوې.خو د ملي ستراتیژۍ او د پلان موخو په برخه کې یاد ډیپارټمنټ ته دنده وسپارل شوه، چې لازم اصلاحات په کې راولي.

شلورمه موضوع: د باګرام زندان په اړه د کمیسیون د وروستني راپورپه هکله د امریکا د متحده ایالتونو ځواکونو د ځوابیه یادداشت پلټنه؛

په هکله پرېکړه وشوه چې دکمیسیون په راتلونکې غونډه کې دې د هغه په اړه بحث وشي او تر هغه پورې دې ښاغلي غړي په دې اړه پلټنه وکړي او خپل نظریات دې راتلوونکې غونډې ته وړاندې کړي.

پنځمه موضوع: د ښاروالانو او د ښاروالیو د غونډو د غړیو د ټاکنو د نه تر سره کېدو د لاملونو په اړه د کمیسیون د مکتوب په ځواب د ټاکنو دخپلواک کمیسیون د ۱۳۹۰/۱۱/۱۴ نیټې د (۲۷۷) شمېرې مکتوب ارزونه؛ په دې اړه وپتیل شوه چې د اساسي قانون د(۱۴۰) او(۱۴۱) مادو د حکمونو د تطبیق له پاره دې د اساسي قانون د تشریح او د دولتي ادارو او وزارتونو د څارنې ډیپارټمنټونو او حقوقي سلاکارانو له خوا یوه ټولیزه طرحه ترتیب شي، د ټاکنو خپلواک کمیسیون مکتوب دې هم تجزیه او تحلیل شي او د پایلو راپور دې د کمیسیون راتلوونکې غونډې ته وړاندې شي.

اجرایی آن با آوردن اصلاحاتی به تصویب رسید. اما بخش مربوط به استراتیژی ملی و اهداف پلان، فیصله شد که توسط دیپارتمنت متذکره اصلاح شود.

موضوع چهارم: بررسی یاداشت جوابیه نیروهای ایالات متحده امریکا در مورد گزارش اخیر کمیسیون در رابطه به زندان بگرام؛

فیصله شد که در مجلس بعدی کمیسیون راجع به آن بحث صورت گیرد، اما اعضای محترم مؤظف شدند که پیش از تشکیل مجلس بعدی جوابیه را بررسی و نظریات خویش را در مورد آن به جلسه بعدی ارائه دهند.

موضوع پنجم: بررسی مکتوب شماره (۲۷۷) مؤرخ ۱۳۹۰/۱۱/۴ کمیسیون مستقل انتخابات به جواب مکتوب کمیسیون در مورد علل و عدم برگزاری انتخابات شاروالی ها و اعضای مجالس شاروالی ها؛

در این خصوص مقرر شد که ضمن طرح جامعی که برای تطبیق احکام مواد (۱۴۰) و (۱۴۱) قانون اساسی از سوی دیپارتمنت های "تشریح قانون اساسی و مشوره های حقوقی" و "نظارت بر اجراآت وزارت ها و ادارات دولتی" ترتیب می شود، مکتوب کمیسیون مستقل انتخابات نیز تجزیه و تحلیل و به مجلس بعدی کمیسیون نتیجه آن گزارش شود.

(۲۹)**مه شمېره**:

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ نېټې د عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون په ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ نېټه د کميسيون رئيس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او غړيو په شتون کې غونډه وکړه. په دغه غونډه کې لاندې موضوعات د غړيو له خوا وڅېړل شوې او په اړه يې لازم تصميمونه ونيول شول:

لومړی موضوع: په کليو او ولسواليو کې د ټاکنيزو بنسټونو د رسمي کولو له پاره دافغانستان د اسلامي جمهوري دولت د رياست مقام له خوا د مؤظفې کميټې د وړانديز په اړه د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د نظريې پلټنه؛

د دغې موضوع په اړه د کميسيون د نظريې مسودې متن په تفصيل سره وڅېړل شو او په يو لړ اصلاحاتو سره تصويب شو.

دويمه موضوع: د بګـرام محبس په اړه دکميسيون د وروستي ريپورټ په هکله د امريکا متحده ايالتونو ځواکونو د ځوابي يادداشت په اړه د کميسيون د ځواب ارزونه؛

په دې اړه د يادداشت تر سرليک لاندې متن تصويب شو:

۱. د باګرام زندان په اړه د کميسيون د لومړني او بشپړ ريپورټ پر وړانديز باندې په ټينګار سره، د حکومت د قضائيه قوې او ائتلافي ځواکونو له خوا پر هغه باندې

شماره (۲۹)

مصوبات جلسه فوق العاده کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی منعقدهٔ ۱۳۹۰/۱۱/۱۹

کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به تاريخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ تحت رياست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئيس اين کميسيون با حضور پنج نفر از اعضاء تشکيل جلسه داد. در اين جلسه موضوعات ذيل مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصاميم مقتضی اتخاذ شد:

موضوع اول: بررسی نظريه کميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی در مورد پيشنهاد کميته مؤظف از طرف مقام رياست دولت جمهوری اسلامی افغانستان برای رسمی شدن نهادهای انتخاباتی در قريه ها و ولسوالی ها؛

در ارتباط به اين موضوع، متن پيش نويس نظريه کميسيون در مورد اين پيشنهاد به تفصيل مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با اصلاحات به تصويب رسيد.

موضوع دوم: بررسی جوابيه کميسيون در مورد جوابيه نيروهای ايالات متحده امريکا در مورد گزارش اخير کميسيون در رابطه به زندان بگرام؛

در اين رابطه يک متن تحت عنوان که حاوی موارد ذيل می باشد به تصويب رسيد:

۱. تأکيد بر پيشنهاد مندرج در گزارش اول و تکميلی کميسيون از زندان بگرام و بررسی عميق و همه جانبه آن توسط حکومت،

ژور غور او څېړنه؛

۲. د امریکا متحده ایالتونو د ځواکونو د دغې حقوقي ادعاء د اسنادو پلټنې په اړه چې د افغانستان اتباع د بین المللی اسنادو په موجب چې د جنګ او د وسله والو منازعاتو په اړه دي، په توقیف کې ساتي؛

۳. د دغې مسألی حقوقي پلټنه چې نړیوال بشر دوستانه حقونو میثاقونه د امریکا متحده ایالتونو ځواکونه په دی نه ملزموی چې د باګرام توقیف ځای د بې پلوه او خپلواکو نړیوالو ارګانو له خوا کنترول او وڅارل شي او د بندیانو شکایتونه دې د دغو بنسټونو له خوا وپلټل شي؛

۴. د امریکا متحده ایالتونو ځواکونو د دغې ادعاء پلټنه چې د سیاسي او مدني حقونو د نړیوال میثاق حکمونه او ژمنې یوازې ملي دولتونه ملزموي چې د خپل حاکمیت په قلمرو کې په هغو عمل وکړي او نړیوال ځواکونه د جنګ په حالت کې د دغو حکمونو پر رعایت ملزم نه دي.

درېیمه موضوع: د اساسي قانون د (۵۰) مادې د حکمونو په رڼا کې د ملکي خدمتونو د کارکوونکیو د قانوني خوندیتوب په اړه بحث او پلټنه؛

په دې اړه له بحث او پلټنې وروسته په لاندې مواردو باندې هوکړه وشوه:

۱. د قانون له نظره، د ملکي خدمتونو کارکوونکې کاري خوندیتوب لري او د دې له پاره چې موضوع په پوره ډول روښانه

قوه قضائیه و نیروهای ائتلاف بین المللی؛

۲. بررسی استناد حقوقی ادعای نیروهای ایالات متحده امریکا مبنی بر این که اتباع افغانستان را به موجب اسناد بین المللی مربوط به جنگ و منازعات مسلحانه تحت توقیف قرار می دهند؛

۳. بررسی حقوقی این مسئله که آیا میثاق های بین المللی حقوق بشر دوستانه نیروهای ایالات متحده امریکا را ملزم نمی کنند که بازداشتگاه بگرام توسط ارگانهای بین المللی بی طرف و مستقل مورد نظارت و کنترل واقع شده و شکایات زندانیان توسط این نهادها بررسی شود؛

۴. بررسی این ادعای نیروهای ایالات متحده امریکا که احکام و تعهدات میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی فقط دولت های ملی را ملزم می کند که در قلمرو حاکمیت خود به آن عمل کنند و اما نیروهای بین المللی در حالات جنگ ملزم به رعایت احکام آن نیستند.

موضوع سوم: بحث و بررسی در مورد مصئونیت قانونی مامورین کارکنان خدمات ملکی به موجب احکام ماده (۵۰) قانون اساسی؛

در این مورد بعد از بحث و بررسی بر موارد ذیل توافق به عمل آمد:

۱. از نگاه قانون، کارکنان خدمات ملکی مصئونیت شغلی دارند و البته برای این که موضوع کاملاً روشن شود، لازم دانسته شد

شي، لازمه وګڼل شوه چې د قوانينو د پرمختيا او مطالعې ديپارټمنټ له خوا دې موضوع مطالعه شي.

۲. په وزارتونو او دولتي ادارو کې د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې ډيپارټمنت ته دنده وسپارل شوه چې د وزارتونو او دولتي ادارو پر کړنو د څارنې په اړه دې د اساسي قانون د (۵۰) مادې د حکم پر اساس د ملکي خدمتونو د کاري خونديتوب په اړه خپله ټوليزه طرحه ترتيب او د کميسيون راتلوونکې غونډې ته دې يې وړاندې کړي.

تا توسط ديپارتمنت تحقيق و انکشاف قوانين موضوع مطالعه شود؛

۲. ديپارتمنت امور نظارت بر اجراآت وزارت ها و ادارات دولتی مؤظف شد که طرح جامع خود را در مورد نظارت از اجراآت وزارت ها و ادارات دولتی در مورد احکام ماده (۵۰) قانون اساسی و مصئونيت شغلی کارکنان خدمات ملکی ترتيب و به مجلس بعدی کميسيون ارائه دهد؛

(۳۰)مه شمېره:

د اساسي قانون پر تطبیق د څارنې خپلواک کمیسیون د ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ نیټې عادي غونډې مصوبې

د اساسي قانون پرتطبیق دڅارنې خپلواک کمیسیون په ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ نیټه د دغه کمیسیون د رئیس ښاغلي پوهاند ګلرحمن قاضي په مشرۍ او غړیو په شتون کې غونډه وکړه، په غونډه کې لاندې موضوعات د غړیو له خوا وڅېړل شول او په اړه یې لازم تصمیمونه ونیول شول:

لومړۍ موضوع: د اساسي قانون د (۵۰) مادې د حکمونو په اړه پر دولتي اجراآتو د څارنې پر هغې طرحې بحث چې د دولتي ادارو او وزارتونو په اجراأتو د څارنې ډیپارتمنټ له خوا وړاندې شوې وه؛ دغه طرحه د هغه له کړندود سره د ډیپارټمنټ د مسؤول له توضیحاتو وروسته مطرح شوه، په اړه یې بحث وشوه اوپریکړه وشوه چې ښاغلي غړي دې د کمیسون د راتلوونکې غونډې تر جوړیدو پورې د هغه له اجرایوي کړندود سره یو ځای مطالعه کړي او خپل وړاندیزونه دې په راتلوونکې غونډې کې چې دغه طرحه به بیا په کې څېړل کیږي، مطرحه کړي.

دویمه موضوع: د کمیسیون د ریپورټ په ځواب کې د امریکا د متحده ایالتونو د ځواکونو د ځوابیه یادداشت په اړه بحث او پلټنه؛

په دې اړه وپتیل شوه چې د کمیسیون د پخوانی غونډې د مصوبې د محورونو مطابق

شماره (۳۰)

مصوبات جلسه عادی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی منعقده‌ی ۱۳۹۰/۱۱/۲۳

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ تحت ریاست محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس این کمیسیون با حضور پنج نفر از اعضاء تشکیل جلسه داد. در این جلسه موضوعات ذیل مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در مورد آنها تصامیم مقتضی گرفته شد:

موضوع اول: بحث و بررسی طرح نظارت از اجراآت دولتی در مورد احکام ماده (۵۰) قانون اساسی ارائه شده از سوی دیپارتمنت نظارت بر اجراآت وزارت ها و ادارات دولتی؛

این طرح همراه با طرزالعمل آن مطرح و بعد از توضیحات مسئول دیپارتمنت در مورد آن بحث و تبادل نظر صورت گرفت و فیصله به عمل آمد که اعضای محترم تا تشکیل مجلس بعدی کمیسیون طرح یادشده را همراه با طرزالعمل اجرایی آن مطالعه کرده و پیشنهادات خود را در مجلس بعدی که این طرح مجدداً به بحث گذاشته می شود، مطرح کنند.

موضوع دوم: بحث و بررسی در مورد جوابیه نیروهای ایالات متحده امریکا در پاسخ گزارش کمیسیون؛

در این مورد فیصله شد که مطابق محورهای مصوب مجلس قبلی کمیسیون

دې ور ته ځوابیه ترتیب شي. دغه یادداشت د کمیسیون دې د حقوقي سلا کار له خوا ترتیب شي، د منشې کتنې ته دې یې وړاندې کړي، دغه طرحه به د منشي له اصلاحاتو وروسته د کمیسیون د مرستیال له خوا هم کتل کېږي او د تصویب له پاره به د کمیسیون راتلوونکې غونډې ته وړاندې شي.

درېیمه موضوع: د۱۳۹۱ کال د پلان په اړه بحث او پلټنه؛

په دې اړه وپتیل شوه چې د کمیسیون شپږ واړه ډیپارټمنټونه دې خپل د ۱۳۹۱ کال کاري پلانونه په ۱۳۹۰/۱۲/۱۰ نېټه ترتیب او دتصویب له پاره دې یې دکمیسیون غونډې ته وړاندې کړي.

څلورمه موضوع: د سترې محکمې د غړیو د سرپرستۍ او ولسي جرګې ته د وزیرانو، د سترې محکمې د غړیو او لوی څارنوال په معرفي کولو کې د ځنډ په اړه بحث او خبرې اترې؛

په دې اړه تصویب شوه چې د اساسي قانون د حکمونو مطابق دې د اساسي قانون د سرغړونې او نه رعایت موارد د کمیسیون قانون د(۸) مادې د دویم جزء د حکم مطابق د یوې نظریې په چوکاټ کې ترتیب شي او له تصویب وروسته دې د جمهوري ریاست محترم مقام او ملي شورا ته وړاندې شي.

در مورد جوابیه یاد شده، ترتیب شود. این را مشاور حقوقی کمیسیون ترتیب کرده و به ملاحظه منشی کمیسیون برساند و بعد از اصلاح و تکمیل آن توسط منشی، معاون کمیسیون نیز آن را ملاحظه فرموده و بعد از اخذ نظر نکات تکمیلی ایشان، برای مجلس بعدی کمیسیون جهت تصویب آماده می شود.

موضوع سوم: بحث و بررسی در مورد پلان سال ۱۳۹۱؛

در این مورد مقرر شد که دیپارتمنت های شش گانه کمیسیون پلان های کاری شان برای سال ۱۳۹۱ را تا تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۰ ترتیب و جهت تصویب به مجلس کمیسیون ارائه دهند.

موضوع چهارم: بحث و بررسی در مورد سرپرستی اعضای ستره محکمه، تأخیر در معرفی و تعیین وزرا، اعضای ستره محکمه و لوی څارنوال؛

در این مورد به تصویب رسید که مطابق احکام قانون اساسی موارد نقض و عدم رعایت قانون اساسی در چارچوب یک نظریه مطابق حکم جزء دوم ماده (۸) قانون کمیسیون ترتیب داده و بعد از تصویب متن در مجلس کمیسیون، به ریاست محترم جمهوری و شورای ملی ارائه شود.

د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون د غونډو جوړولو کړندود

لومړۍ ماده: دغه کړندود د اساسي قانون پر تطبيق د څارنې خپلواک کميسيون قانون د اتمې مادې د اووم جزء پر اساس د کميسيون د غونډو د لا ښه تنظيم له پاره وضع شوی دی.

دويمه ماده: د کميسيون غونډه د کلام الله مجيد د آياتونو په تلاوت سره پيلېږي.

درېيمه ماده: د کميسيون غونډه د رئيس او د هغه په غياب کې د مرستيال له خوا اداره کېږي.

څلورمه ماده: د غونډې اجنداء د کميسيون د منشي له خوا اورول کېږي.

پنځمه ماده: د اجنداء موضوع ګانو په زياتولو، تأييد او لېرې کولو کې غړي تصميم نيسي او په اکثريت رأيو سره تصويبېږي.

شپږمه ماده: په غونډه کې د خبرو کولو له پاره له رئيس څخه اجازه اخېستل کېږي.

اوومه ماده: د خبرو پر مهال نوبت مراعاتېږي.

اتمه ماده: د خبرو له پاره لازم وخت الی پنځه دقيقې دی.

نهمه ماده: له اجنداء څخه بهر خبرې نه کېږي، د سرغړونې په صورت کې خبرې د رئيس له خوا قطع کېږي.

لسمه ماده: په غونډه کې له سپکاوي ډکو

طرز العمل تدوير مجالس كميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی

ماده اول: اين طرزالعمل بر مبنای جزء هفتم ماده ی هشتم قانون كميسيون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی به منظور تنظيم بهتر امور مجالس كميسيون وضع شده است.

ماده دوم: مجلس كميسيون با تلاوت آياتی از كلام الله مجيد آغاز می شود.

ماده سوم: مجالس كميسيون توسط رئيس و در غياب آن توسط معاون كميسيون اداره می شود.

ماده چهارم: آجندای مجالس از طرف منشی كميسيون قرائت می شود.

ماده پنجم: در تأييد، حذف و يا ايزاد موضوعات آجندا اعضا تصميم می گيرند، طوری كه آجندا به اكثريت آرا تصويب می شود.

ماده ششم: برای صحبت كردن در مجالس، از رئيس مجلس وقت گرفته می شود.

ماده هفتم: نوبت در هنگام صحبت كردن رعايت می شود.

ماده هشتم: وقت لازم برای صحبت حد اكثر پنج دقيقه است.

ماده نهم: خارج از آجندا صحبت صورت نمی گيرد. در صورت صحبت پيرامون موضوعات خارج از آجندا، توسط رئيس

او آدابو مخالفو کلماتو له کارولو څخه ډډه کيږي.

يوولسمه ماده: ټول بحثونه به پر اساسي قانون او نورو نافذه قوانينو باندې مستند وي.

دولسمه ماده: د دغه کړنلاروړ د اتمې، نهمې او لسمې مادې په اړه د غونډې رئيس د خبرو د قطع کولو صلاحيت لري.

ديارلسمه ماده: د کميسيون د غړيو خبرې د دارالانشاء د لوی رئيس په لارښوونه، د اسنادو او اړيکو د عمومي مدير له خوا لیکل کيږي او ضبط او ثبتيږي.

څوارلسمه ماده: هغه پايلې چې د غونډې د رئيس او يا منشي له خوا اعلانيږي، لیکل کيږي او ضبط او ثبتيږي.

پنځلسمه ماده: د غونډې منشي د غونډې خبرې اترې او د دارالانشاء د لوی رئيس خبرې توحيدوي او د هغه په استناد د غونډې مصوبه ترتيبوي او د دوو ورځو په ترڅ کې يې د کميسيون پر غړيو لاسليکوي.

شپاړسمه ماده: دغه کړنلاروړ په شپاړسو مادو کې په ۱۳۹۰/۵/۲ نېټه د کميسيون دغړيو له خوا تصويب او د کميسيون درئيس تر لاسليك وروسته نافذ دی.

جلسه صحبت قطع می شود.

ماده دهم: کلمات توهين آميز و خلاف آداب در مجلس استعمال شده نمی تواند.

ماده يازدهم: تمام مباحث مستند به احکام قانون اساسی و ساير قوانين نافذه صورت می گيرد.

ماده دوازدهم: در موارد مواد هشتم، نهم و دهم اين طرزالعمل، رئيس مجلس صلاحيت قطع صحبت را دارد.

ماده سيزدهم: صحبت های اعضای کميسيون تحت رهنمايی رئيس دارالانشاء توسط مدير عمومی اسناد و ارتباط تحرير، ضبط و ثبت می شود.

ماده چهاردهم: نتيجه گيری که از طرف رئيس مجلس و يا منشی اعلان می شود، تحرير، ضبط و ثبت می شود.

ماده پانزدهم: منشی مجلس مذاکرات انجام شده و ياداشت های رئيس دارالانشاء را توحيد کرده، به استناد آن مصوبه مجلس را ترتيب و در ظرف دو روز امضای اعضای کميسيون را اخذ می کند.

ماده شانزدهم: اين طرزالعمل در شانزده ماده به تاريخ ۱۳۹۰/۵/۲ توسط اعضای کميسيون تصويب و بعد از امضای رئيس کميسيون نافذ می باشد.